

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	3180 Міжнародний туризм
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	242 Туризм

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	3180
Назва ОП	Міжнародний туризм
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Редько Вікторія Євгенівна, Горюнова Катерина Анатоліївна, Зеленська Олена Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	28.02.2023 р. – 02.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://drive.google.com/file/d/1kIPLSJXRfu6TV27p2eqpFeVvXcvCAhVG/view
Програма візиту експертної групи	https://drive.google.com/file/d/1lCkymjZTAbNoDUhPrZe_jyIJSDoaCBsr/view

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма відповідає критеріям оцінювання якості освітньої програми, інтересам і потребам усіх стейкхолдерів. Її опанування забезпечує здобувачу вищої освіти набуття всіх компетентностей та оволодіння всіма результатами навчання, зазначеними в ній. Освітній процес за ОП забезпечено на високому рівні згідно із законодавством щодо вищої освіти. Матеріально-технічне забезпечення відповідає сучасним вимогам. Викладацький склад має високий рівень кваліфікації. Залучення стейкхолдерів до перегляду ОП має справжній, а не формальний характер. ОП містить освітні компоненти, які були запропоновані або суттєво оновлені після обговорення зі стейкхолдерами та після проходження попередньої акредитації. Високий ступінь активності ЗВО у проведенні наукових досліджень: велика кількість наукових публікацій здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною ОП, робота наукових гуртків. Високий рівень задоволеності студентів академічною свободою, якістю освітнього процесу, професійністю НПП, освітнім середовищем.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Розташування університету, налагоджене партнерство із закордонними ЗВО, наукові дослідження кафедри за транскордонною тематикою роблять дану ОП унікальною. При формулюванні цілей та ПРН ОП враховувались позиції всіх стейкхолдерів. Співпраця з ними носить реальний характер і здійснюється на постійній основі. Ефективна організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти із залученням національних й міжнародних партнерів. Зміст ОП має чітку структуру, що враховує фокус на міжнародний туризм, представлений десятима ОК, й відповідає предметній області спеціальності. Сформована система оволодіння практичними навичками (виконання практичних і лабораторних робіт, проходження навчальної й виробничої практики, участь ЗВО в діяльності студентських наукових гуртків «Сім Пагорбів» і «Едельвейс», IT-проекти «Чернівці – туристичний путівник»). Потужна практична екскурсійна діяльність в ЗВО. Забезпечується набуття ЗВО soft-skills, що відповідають цілям і фокусу ОП. Правила вступу не містять дискримінаційних положень, є чіткими, прозорими, своєчасно оприлюдненими на офіційному сайті ЗВО. Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти і в неформальній освіті, урегульовані відповідними положеннями. Організація навчання і викладання за ОП сприяє досягненню заявлених цілей та ПРН і відбувається на засадах студентоцентрованого підходу та принципах академічної свободи. ЗВО своєчасно отримують доступну і зрозумілу інформацію щодо цілей, змісту та ПРН, порядку їх оцінювання у межах ОК. Вся інформація розміщена на сайті кафедри й на платформі Moodle. Значний досвід інтернаціоналізації освіти й створення умов участі НПП й студентів у програмах міжнародної академічної мобільності. Інтеграція сервісу UNICHECK в систему Moodle, що дозволяє перевіряти на унікальність усі письмові роботи, які завантажуються ЗВО. НПП, що забезпечують реалізацію ОП, мають відповідну кваліфікацію, велику кількість навчальних посібників, наукових публікацій. Широке залучення роботодавців до організації практичної підготовки та стажування ЗВО, проведення ними аудиторних занять, бінарних лекцій. Деякі НПП, що забезпечують освітній процес, є роботодавцями в галузі туризму або мають практичний досвід роботи. Усі НПП мають сертифікати про проходження стажувань. Проведення опитувань серед здобувачів стосовно рівня задоволеності МТБ, «Молодь проти корупції». Особистий приклад викладачів, які популяризують здоровий спосіб життя та долучають здобувачів до активних видів туризму. Передбачена можливість дати відгук або зробити пропозиції стосовно оновлення ОП всім стейкхолдерам. Розміщення силабусів та робочих програм ОК у вільному доступі. Наявність вичерпної інформації стосовно організації освітнього процесу за ОП. Регулярне проведення та обговорення рез-тів опитування і анкетування стейкхолдерів і прийняття відповідних рішень за їх рез-ми. Існування Асоціації випускників ЗВО і ради стейкхолдерів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

У даній ОП чітко не прописана її унікальність (при реальній наявності). Рекомендація: проектній групі при черговому оновленні ОП, в ній варто чітко прописати ідею транскордонності, яка вже тривалий час реалізується на практиці. У структурно-логічній схемі не відображені всі зв'язки між ОК; є ризики недосягнення окремих ПРН; в НП у переліку ОК відсутня практика. Рекомендація: проектній групі в 2022/2023 н.р. доопрацювати структурно-логічну схему; оптимізувати перелік ПРН; узгодити форму НП з ОП. Відсутність спеціалізованого ПЗ з туризму. Рекомендація: ЗВО в 2023 р. розглянути можливість отримати доступ до сучасних спеціалізованих для туристичної сфери діяльності IT. Звужена можливість формування ІОТ ЗВО з обмеженням вибору через блоки й альтернативні ОК. Рекомендація: розширити можливості для формування ІОТ, наприклад, через формування факультетського вибіркового каталогу. Недотримання процедури визнання результатів, отриманих у неформальній освіті. Рекомендація: деканату географічного факультету й всім НПП, що викладають за ОП, чітко дотримуватися вимог, прописаних у Положенні ЧНУ про взаємодію формальної та неформальної освіти. З 2019 р. відсутній досвід участі ЗВО у програмах академічної мобільності при широкій пропозиції таких програм. Рекомендація: в 2023 р. відділу міжнародних зв'язків і гаранту ОП відібрати 2-3 дотичні до ОП «МТ» програми міжнародної академічної мобільності й активно їх популяризувати серед ЗВО. Відсутність у списку базової рекомендованої літератури міжнародних видань і наукових публікацій, а також велика кількість застарілих джерел. Рекомендація: до початку 2023-2024 н.р. НПП, що викладають за ОП, доповнити список літератури новими публікаціями в галузі міжнародного туризму, зокрема власними науковими розробками, дотичними до змісту ОК. В РП і силабусах ОК не деталізовані критерії, за якими оцінюються досягнення ПРН. Рекомендація: НПП, що викладають за ОП, до початку

2023/2024 н.р. розробити детальну шкалу оцінювання за видами і формами завдань, передбаченими в РП навчальної дисципліни. Недостатній рівень інформування здобувачів ВО стосовно наявності скриньки довіри та телефону довіри, Етичного кодексу ЗВО, порядку дій у випадку необ'єктивного оцінювання. Рекомендація: до завершення навчального року активізувати інформаційну діяльність із залученням представників студентського самоврядування. Невисока активність НПП щодо участі в програмах академічного обміну. Рекомендація: стимулювати НПП до участі в академічному обміні, оскільки в рамках ОП це є актуальним і доречним. Недостатньо активне залучення представників студентського самоврядування до організації заходів щодо питань гендерної рівності, дискримінації, запобігання сексуальним домаганнями, булінгу. Рекомендація: до завершення 2022-2023 н.р. передбачити можливості організувати інформаційні заходи з відповідними фахівцями.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньої програми «Міжнародний туризм» (формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму) є чітко сформульованими http://geo.chnu.edu.ua/res//geo/1/osvitni.programu/op_mizhnarodnyy_turyzm_2021.pdf. Вони відповідають місії (інновативність, збалансованість, успіх, що реалізуються через підготовку високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства; розвиток наукових пріоритетів, наукових шкіл, інноваційної складової) і візії (цілісна система підготовки та підвищення кваліфікації кадрів, науки та інновацій, що відповідає наявним і майбутнім суспільним потребам та є конкурентоспроможною на ринку освітніх і наукових послуг України та світу) Чернівецького національного університету, які визначені в Стратегічному плані розвитку ЧНУ на 2019-2026 роки, а також Концепції освітньої діяльності університету, регламентованій Статутом ЧНУ http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/zaginf/04%20ofic_inf/01%20normdocs. Унікальне географічне розташування університету в транскордонному регіоні; його розміщення в історичній будівлі, що включена до списку об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО; налагоджене партнерство з університетами сусідніх країн і стажування НПП кафедри в цих університетах; захищена Бучко Ж.І. докторська дисертація на тему «Транскордонні рекреаційно-туристичні комплекси України: методологія дослідження та пріоритети розвитку»; регулярне проведення інших досліджень і публікація на їх основі наукових праць НПП і ЗВО за транскордонною тематикою, роблять дану освітню програму унікальною. Зважаючи на це, з точки зору ЕГ, при черговому оновленні освітньої програми, в ній варто чітко прописати ідею транскордонності, яка вже тривалий час реалізується ЧНУ загалом і кафедрою географії та менеджменту туризму зокрема, на практиці.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Ознайомлення ЕГ з відповідною документацією, у т.ч. протоколами засідань ПГ; спілкування зі стейкхолдерами; вивчення матеріалів їх анкетувань, дозволяє зробити висновки про те, що при формуванні цілей та ПРН ОП враховувались позиції усіх стейкхолдерів. Це ж зустрічає з ЕГ з приведенням конкретних прикладів підтвердили керівництво університету та гарант. Позиції здобувачів враховувались шляхом проведення та аналізу рез-тів анкетувань студентів, а також їх безпосередньої участі в обговоренні ОП (прот.№ 7 від 10.12.2020): здобувач Тенгер М.М. запропонував звернути увагу на поглиблене вивчення другої іноз. мови; Здобувач Матюніна Д.В. – розширити перелік вибіркового дисциплін, зокрема, внести до НП ОК «Психологія ділового спілкування» та ОК, пов'язані з організацією власного бізнесу. У результаті проведених заходів були отримані рекомендації здобувачів, що знайшли своє відображення в ПРН 2,6,7,9,10,11,12,25. На відкрите питання анкети для ЗВО ОП «Висловіть побажання щодо вдосконалення структури та змісту ОП», більшість студентів відповіла пропозицією щодо поглиблення практичної підготовки. Разом із тим 84,4% респондентів визнали недостатньою кількість кредитів, визначених на практичну підготовку. На питання «Чи всі ОК освітньої програми необхідні для Вашої фахової діяльності та особистісного зростання?», 51,1% студентів відповіли ствердно <https://drive.google.com/file/d/13SdyA11cgOCFuPyXC8nCiMOnVC9DPfsy/view>. На зустрічі з ЕГ ЗВО Ю.Цопа, О.Бойчук, Р.Томашук, В.Сорока, Я.Цикаляк, М.Стефогло, Ю.Параскинук підтвердили наявність постійного діалогу зі студентами, в т.ч. з метою визначення цілей і ПРН навчання. Позиції роботодавців при формуванні цілей та ПРН були враховані в результаті їх безпосередньої участі в обговоренні ОП на засіданнях ПГ (протоколи № 3 від

12.10.2020; №8 від 23.12.2020; №14 від 09.08.2021). Результатом співпраці стала зміна структури ОП та запровадження нових ОК, спрямованих на забезпечення відповідних ПРН (зокрема 1,3,9,10,31,33). За рекомендацією В.В.Скрипника, директора ТО «МОСТЕЦ Садниста» до НП внесено ОК, орієнтовані на в'їзний напрямок міжнар. туризму – Туристичне країнознавство (Україна); Н.С.Андрусак, менеджера ТА «Buktravel» - ОК «Безпека та страхування в міжнародному туризмі. На зустрічах із ЕГ О.Лелюк, К.Дяконенко, А.Горенчук, О.Красовська, Х.Марчук, П.Брижак, Н.Аніпко, Р.Жовтані підтвердили свою регулярну співпрацю з кафедрою стосовно оновлення і реалізації ОП та підкреслили її важливість. В обговоренні цілей та ПРН ОП враховані побажання вітчизняної академічної спільноти. Рецензії щодо ОП надали д.і.н., проф. С.Е.Баженова (Кам'янець-Подільський національний ун-т ім. І.Огієнка); к.геогр.н., доц. К.М.Горб (Ун-т митної справи та фінансів); д.е.н., проф. М. Жук (ЗВО «Подільський державний ун-т»), зокрема, акцентуючи увагу на важливості забезпечення ПРН - 1,11,27,28,34,37.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Ознайомлення ЕГ з відповідною документацією; спілкування зі студентами, випускниками ОП, роботодавцями; вивчення матеріалів анкетування всіх груп стейкхолдерів, дозволяє зробити висновок про те, що при формулюванні цілей та ПРН освітньої програми, проектною групою бралися до уваги тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, враховувалися галуzeвий та регіональний контекст. Із метою врахування тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці, зокрема їх глобалізації та інформатизації, при визначенні цілей освітньої програми та програмних результатів навчання проектною групою було визначено ПРН 1,3,9,11,27,28,33,34,37. Проектною групою також бралися до уваги специфіка галузевого та регіонального контекстів. Наприклад, ПРН 4,6,10,11-14,16,17,22, 29 корелюють із стратегічною ціллю 17 («Зміцнення засобів здійснення й активізація роботи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку») Указу Президента України про Цілі сталого розвитку України до 2030 року; ПРН 2,7,9,12,14,20 сформульовані у відповідності до стратегічних цілей і завдань Стратегії розвитку туризму та курортів до 2026 року (у частині створення конкурентоспроможного національного туристичного продукту на засадах системної маркетингової діяльності, використання інформаційно-інноваційних методів і технологій в сфері туризму); ПРН 3,5-7,9-12,23,38 відповідають завданням регіональної Стратегії розвитку Чернівецької обл. на період до 2027 р.» (оперативна ціль 1.3. Розвиток туризму та рекреації, що передбачає створення сприятливих умов для розвитку туристично-рекреаційного потенціалу, формування інфраструктури для розвитку туризму, популяризацію туристичного потенціалу Чернівецької області). Цілі освітньої програми та програмні результати навчання за даною ОП визначалися з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних (Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Київського університету туризму, економіки і права) та іноземних (Варшавського університету природничих наук) освітніх програм «Туризм». При проведенні анкетування ЗВО ОП «Міжнародний туризм» 80% респондентів підтвердили думку про те, що навчання за даною ОП забезпечує підготовку висококваліфікованих фахівців, конкурентоспроможних на ринку праці
<https://drive.google.com/file/d/13SdyA11cgOCFuPyXC8nCiMOnVC9DPfsy/view>.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» затверджено і введено в дію наказом МОН України від 04.10.2018 р. № 1068. Визначені даною освітньою програмою ПРН відповідають Стандарту в частині змісту, тривалості навчання та компетентностей бакалаврів із туризму, форм атестації, вимог до системи внутрішнього забезпечення якості вищої, а також вимогам Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня бакалавр. Обов'язкові ОК, включені до освітньої програми, дозволяють досягти визначених у ній програмних результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Розташування університету в транскордонному регіоні, в історичній будівлі; налагоджене партнерство з університетами сусідніх країн і стажування НПП кафедри в цих університетах; захищена докторська дисертація та регулярне проведення інших досліджень і публікація на їх основі наукових праць НПП і ЗВО за транскордонною тематикою, роблять дану освітню програму унікальною. При формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОП враховувалися позиції всіх стейкхолдерів. Співпраця з ними носить реальний характер і здійснюється на постійній основі, що підтверджується зустрічами ЕГ зі стейкхолдерами, відповідними протоколами і результатами регулярних анкетувань. При формулюванні цілей ОП та ПРН проектною групою вивчалися тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, бралися до уваги специфіка галузевого та регіонального контекстів, вивчався

досвід формування аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Здобувачі та випускники ОП високо оцінили програмні результати навчання (анкетування, зустрічі) і вважають, що вони відповідають вимогам сучасного ринку праці та тенденціям розвитку спеціальності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

При існуючих перевагах (розміщення ЗВО, співпраця з європейськими університетами, транскордонна тематика наукових досліджень тощо) в даній ОП чітко не прописана ця унікальність. Рекомендація - при черговому оновленні освітньої програми, в ній варто чітко прописати ідею транскордонності, яка вже тривалий час реалізується на практиці ЧНУ загалом і кафедрою географії та менеджменту туризму зокрема.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЗВО визначені місія і стратегія, яким відповідають цілі ОП «Туризм». Позиції і потреби стейкхолдерів враховано при перегляді ОП. Під час зустрічей встановлено, що залучення стейкхолдерів має справжній, а не формальний характер. Програмні результати навчання в цілому відповідають Стандарту ВО. Виділені вище сильні сторони при аналізі діяльності ЗВО, а також висловлені зауваження за критерієм 1 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП Міжнародний туризм (бакалаврський рівень) рівню В за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналіз освітньо-професійної програми «Міжнародний туризм», зміни до якої були затверджені Вченою радою ЧНУ ім. Юрія Федьковича (протокол № 5 від 26.04.2021 р.) і введені в дію наказом ректора ЧНУ ім. Юрія Федьковича (наказ № 185 від 11.05.2021 р.), показав, що її обсяг відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» для бакалаврського рівня і становить 240 кредитів ЄКТС для навчання на базі повної загальної середньої освіти. Обсяг ОК, спрямованих на досягнення програмних результатів навчання, складає 178,5 кредитів ЄКТС (74%). На дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти відведено 61,5 кредит ЄКТС (26%). Гарантовано визнання та зарахування ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за спеціальністю 242 «Туризм» не більше, ніж 60 кредитів ЄКТС, а за іншими спеціальностями - не більше, ніж 30 кредитів ЄКТС. ЕГ засвідчує відповідність обсягу ОП «Міжнародний туризм» та її окремих ОК вимогам чинного законодавства.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до рекомендацій ЕГ й ГЕР, наданих на попередній акредитаційній експертизі (АС № 0465/АС-20), до ОП «Міжнародний туризм» після обговорення зі стейкхолдерами були внесені зміни (<http://surl.li/fgmwg>). Порівнявши ОП 2019 р. і 2021 р., ЕГ відзначила суттєву якісну різницю в її структурі й змістовному наповненні із забезпеченням фокусу ОП на міжнародний туризм через 10 ОК. Перелік компонентів ОП 2021 р. складається з обов'язкових і вибіркових ОК й окремо виділених 16,5 кредитів ЄКТС на практику і підготовку до кваліфікаційної роботи. Перелік обов'язкових ОК представлений двома циклами: загальної (11 ОК, обсягом 40,5 кредитів ЄКТС) й професійної (26 ОК загальним обсягом 121,5 кредит ЄКТС) підготовки, де чітко прослідковується фокус ОП. Передбачено два види практики: навчальна туристсько-краєзнавча (9 кредитів ЄКТС) у 2 й 4 семестрах та виробнича (4,5 кредити ЄКТС) у 6 семестрі, обсяг яких не вказаний у переліку ОК в НП, проте в підсумку загальна кількість кредитів для підготовки бакалавра становить 240 кредитів ЄКТС. Заступник начальника навчального відділу Ігор Марценяк пояснив це технічними особливостями програми Цифровий університет, через шаблон якої формується НП. Проаналізувавши зміст ОП, логічну послідовність вивчення ОК, ЕГ дійшла висновку, що компоненти, включені до ОП створюють логічну взаємопов'язану систему, проте ці зв'язки не продемонстровані в структурно-логічній схемі в ОП. Так, зв'язки між ОК 1, ОК 2, ОК 3, ОК 10, ОК 11, курсовою роботою, державною атестацією й практиками не відображені,

хоча аналіз НП, РП і силабусів показав їх наявність. ПРН 11 згідно матриці відповідності ОК й ПРН в ОП досягається в ОК 1, ОК 3, ОК 4, ОК 5, ОК 8, ОК 9, ОК 13, ОК 17, ОК 18, ОК 26, ОК 27, ОК 29, ОК 31, ОК 32, ОК 33, ОК 35, ОК 36, але в структурно-логічній схемі в ОК 3 «Українська мова (за професійним спрямуванням)» зв'язки з іншими ОК відсутні. В методичних рекомендаціях до проходження навчальної туристсько-краєзнавчої практики вказані необхідність володіння знаннями й навичками з ОК 12, ОК 17 для здобувачів вищої освіти 1 року навчання та ОК19, ОК18, ОК20 - для здобувачів вищої освіти 2 року навчання (<http://surl.li/fgnkj>), але в структурно-логічній схемі ці зв'язки не відображені. На зустрічі гарант ОП пояснив, що місце ОК визначається їх послідовністю викладання за семестрами, це і створює зв'язки між ОК. ЕГ констатує, що всі ПРН реалістично охоплені змістом обов'язкових ОК, але існують ризики оволодіння ПРН 23, ПРН 27, ПРН 28, ПРН 29, ПРН 30, оскільки вони досягаються через засвоєння тільки одного ОК: ОК 1, ОК 5, ОК 9, ОК 10, ОК 11 відповідно. Тому ЕГ рекомендує переглянути ПРН, запропоновані ЗВО, сформулювати їх відповідно до фокусу ОП та забезпечити їх реалізацію в ОК професійного циклу.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Проведений аналіз змісту ОП, робочих програм і силабусів ОК, методичних рекомендацій до проведення практики, тематики курсових (<http://surl.li/fgosz>) і кваліфікаційних робіт (<http://surl.li/fgosl>) дозволив ЕГ дійти висновку, що зміст ОП «Міжнародний туризм» відповідає предметній області спеціальності 242 Туризм і забезпечує знання з географії та історії туризму, туристичного краєзнавства і краєзнавства, рекреації, організації туризму та екскурсійної діяльності, організації готельної та ресторанної справи, транспортного обслуговування, інформаційних систем і технологій в туризмі, економіки туризму, туроперейтингу, менеджменту та маркетингу туризму, правового регулювання та безпеки туристичної діяльності. Фокус на міжнародний туризм простежується у 10 ОК: «Міжнародне право», «Міжнародна економіка», «Міжнародний туризм», «Географія міжнародного туризму», «Туристичне краєзнавство (Європа)», «Туристичне краєзнавство (Азія)», «Туристичне краєзнавство (Африка, Австралія та Океанія)», «Туристичне краєзнавство (Америка)», «Туристичне краєзнавство (Україна)», «Безпека та страхування в міжнародному туризмі», які дозволяють сформувати такі загальні - ЗК 1, ЗК7, ЗК 17 й фахові - ФК 2, ФК 3, ФК 5, ФК 9, ФК 13, ФК 14, ФК 15, ФК 16, ФК 22, ФК 23 компетентності. ЕГ переконалася, що туристське спорядження, лабораторне обладнання навчальної туристської лабораторії, готельної складової гуртожитку ЧНУ для аспірантів з номерним фондом і стійкою реєстрації, лабораторії ресторанного обслуговування та устаткування, обладнання комп'ютерних класів відповідає предметній області спеціальності й дозволяє досягти ПРН за ОП. ЕГ також відзначила відсутність спеціального програмного забезпечення з туризму, що за словами НПП й роботодавців компенсується доступом до нього на базах практик, використанням демо-версій і безкоштовних онлайн-сервісів, що дозволяють сформувати необхідні фахові компетентності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича регулюються Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/aetyu>), Положенням про порядок реалізації студентами Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича права на вибір навчальних дисциплін (<http://surl.li/affog>). 26 % ОП 2021 р. відведені на дисципліни вільного вибору здобувачів вищої освіти, що відповідає вимогам законодавства. Силабуси з вибіркового освітніх компонентів наявні у відкритому доступі на сайті кафедри географії та менеджменту туризму <http://surl.li/fhlvq>. ЕГ зазначає, що у відповідь на рекомендацію ГЕР в ОП 2021 р. дублювання дисциплін у межах блоків було усунуто, проте розширення можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії реалізовано частково шляхом створення загальноуніверситетського вибіркового каталогу (<http://surl.li/eidhm>). В ОП вибіркова частина представлена циклами загальної й професійної підготовки. Цикли поділені на блоки, кожен з яких включає по 2-3 дисципліни різного спрямування й різного обсягу. На зустрічах із здобувачами вищої освіти ЕГ пересвідчилася, що процедура вибору дисциплін повністю відповідає описаній в СО, є прозорою і зрозумілою. За результатами опитування, наданого на запит ЕГ, 91,1% студентів зазначили, що вони реалізують своє право на вибір дисциплін http://geo.chnu.edu.ua/res//geo/stud/Neofak_bakalavr_Mizhnarodnyy%20turyzm.pdf. На запит ЕГ були надані 12 заяв здобувачів вищої освіти щодо їх вибору. Співставивши індивідуальні навчальні плани, заяви й залікові книжки ЕГ зазначає, що студенти реалізували своє право на формування індивідуальної освітньої траєкторії в межах блоків дисциплін, що пропонуються за ОП. Обмеження вибору здобувачів вищої освіти демонструють й пререквізити з навчальної практики, такі як «Фізична та соціально-економічна географія», «Туризмознавство» або «Основи сфери гостинності», які є вибіровими.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти за ОП «Міжнародний туризм» включає проходження ними практики, виконання практичних й лабораторних робіт. В ОП передбачено два види практики: навчальну туристсько-краєзнавчу (9 кредитів ЕКТС) у 2 й 4 семестрах (<http://surl.li/fgnkj>) й виробничу (4,5 кредити ЕКТС) у 6

семестрі (<http://surl.li/fheyp>), загальний обсяг якої становить 7,6% від обов'язкової частини ОП і забезпечує формування таких компетентностей: з навчальної практики - ФК1, ФК2, ФК3, ФК5, ФК6, ФК8, ФК17, з виробничої практики – ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ФК2, ФК6, ФК7, ФК8, ФК10, ФК11, ФК14, ФК16, ФК18, ФК18, ФК19, ФК22. За результатами проведеного опитування 84,4% респондентів зазначили, що їм достатньо часу на проходження практичної підготовки <http://surl.li/fhevg>. Підсиленню практичних навичок студентів сприяє міжнародна практика на курортах Туреччини, Болгарії, Словаччини, організація якої відбувається на основі співпраці з ТОВ «CALYPSO TOUR UA» <http://surl.li/fheba>, ТОВ «ОЛДІ ТРЕВЕЛ» <http://surl.li/fhebg>, ТОВ «ТРЕВЕЛ СТАДІ ВОРК» <http://surl.li/fheky>. Директорка «Travel Study and Work» Р. Я. Жовтані відзначила, що в 2021 р. 21 студент ОП «Міжнародний туризм» стажувався на курортах Туреччини, де продемонстрували навички володіння іноземною мовою й туристичного супроводу. В цілому укладено 27 договорів про співпрацю з базами практики. За результатами дистанційної зустрічі із роботодавцями, ЕГ переконалася в їх активній участі у перегляді ОП, участі в практичній підготовці здобувачів вищої освіти й зацікавленості у такій співпраці. Підтвердженням цього є працевлаштування студентів на роботу, зокрема до ТА "Buktravel", ПП "Аруба тур". Випускники ОП В. Тоненький, О. Галичук й голова ГО "Асоціація працівників туристичного супроводу Буковини" О.В. Лелюк відзначили дієвість навчальної туристсько-краєзнавчої практики для подальшої професійної роботи, зокрема розробки туристичних маршрутів і організації екскурсій. Поспілкувавшись з роботодавцями, випускниками й здобувачами вищої освіти, ознайомившись зі змістом програм практик, ЕГ переконалася, що практична підготовка здобувачів вищої освіти відображає останні тенденції розвитку сфери туризму й дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ переконалася, що навчання за ОП «Міжнародний туризм» передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, які формуються через оволодіння загальними компетентностями: ЗК 1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК 12, ЗК13, ЗК14 й програмними результатами навчання: ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН15, ПРН 16, ПРН17, ПРН18, ПРН 19, ПРН21, ПРН 22 під час теоретичного навчання, проходження практики, написання курсової роботи. Зустрічі із фахівцями в галузі міжнародного туризму, роботодавцями, участь в науково-практичних конференціях, позааудиторних заходах дозволяє здобувачам вищої освіти набутти комунікативних, дослідницьких, лідерських навичок. На зустрічі ЕГ зі студентами В. Сорока зазначив, що ЗВО оволодівають soft-skills на всіх навчальних дисциплінах, зокрема це вміння презентувати матеріал, працювати в команді, ставити завдання й вирішувати їх. Набуттю соціальних навичок сприяє застосування в освітньому процесі за ОП частково-пошукових й проєктних методів навчання (Менеджмент туризму, Організація екскурсійних послуг), проблемних лекцій, вирішення проблемних ситуацій (Технологія готельної справи та організація послуг гостинності, Правове регулювання туристичної діяльності, Міжнародна економіка, Міжнародний туризм), самонавчання. На дистанційній зустрічі з ЕГ випускники зазначили, що їм знадобилися вміння вирішувати складні ситуації (О. Дмитрук), управляти інформацією (О. Галичук), комунікативні навички (О. Чубенко, Анастасія), навички відповідальності й самоорганізації (Н. Проскурова), якими вони оволоділи повною мірою в університеті. За результатами опитування, наданого на запит ЕГ, 64% здобувачів вищої освіти ОП «Міжнародний туризм» висловилися, що готові вивчати окремі дисципліни англійською мовою. В контексті цього, ЕГ рекомендує для підсилення комунікативної компетентності НПП, що володіють англійською мовою на рівні B2, зокрема Т.Д. Скутар, з 2023/2024 н.р. практикувати викладання певних тем У своїх дисциплінах англійською.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт зі спеціальності 242 Туризм відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Проаналізувавши НПП 2021 р. набору http://geo.chnu.edu.ua/res//geo/1/osvitni.programu/plan_mizhnarodnyy_turyzm_2021.pdf ЕГ встановила, що середня частка годин самостійної роботи в циклі загальної підготовки становить 60%, а в циклі професійної підготовки – 54%. Під час інтерв'ювання заступник начальника навчального відділу І. Марценяк зазначив, що співвідношення годин між аудиторним навантаженням й самостійною роботою планується в межах від 1/3 до 2/3. В структурі аудиторних годин спостерігається майже рівномірний розподіл лекційних годин І годин практичних занять. З метою розуміння, чи вистачає часу на самостійну роботу студентам, в ЧНУ проводиться анонімне анкетування. За результатами такого опитування, наданого на запит ЕГ, достатність часу для опанування фахових дисциплін під час аудиторної роботи зазначили 83% здобувачів вищої освіти даної ОП. Ця думка була підтверджена під час зустрічі із студентською фокус-групою. У ході аналізу силабусів ОК, ЕГ переконалася, що час на опанування навчального матеріалу й матеріалу, що вноситься на самостійну роботу, розподілений залежно від складності й обсягу завдань. На основі проведеного аналізу змісту ОК й НПП за ОП «Міжнародний туризм», результатів зустрічі зі

здобувачами вищої освіти ЕГ зробила висновок, що, обсяг окремих ОК ОП реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів і є достатнім для оволодіння ПРН й досягнення цілей ОП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В ЧНУ діє Положення про впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес https://drive.google.com/file/d/1_cEMtri8-6HmaoEaQTfQXpRtz_gCgxa2/view. ЗВО й кафедра географії та менеджменту туризму позиціонують міжнародне стажування здобувачів вищої освіти на курортах Туреччини, Болгарії, Словаччини (ТОВ «CALYPSO TOUR UA» <http://surl.li/fheba>, ТОВ «ОЛДІ ТРЕВЕЛ» <http://surl.li/fhebg>, ТОВ «ТРЕВЕЛ СТАДІ ВОРК» <http://surl.li/fheky>) як елементи дуальної освіти. ЕГ переконалася, що в ОП й НП особливості дуальної освіти не враховані. Окрім того, частина міжнародного стажування припадає на час канікул. ЕГ дійшла висновку, що підготовка здобувачів за дуальною формою освіти на освітній програмі «Міжнародний туризм» не здійснюється, проте ЗВО має ресурсні можливості для її організації через центр керування об'єктом всесвітньої спадщини ЮНЕСКО з штатними посадами гідів й фахівцями туристичного супроводу, тісну співпрацю з роботодавцями й органами місцевого самоврядування.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Ефективна організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти із залученням національних й міжнародних партнерів. Позитивною практикою є сформована система оволодіння soft skills здобувачами вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

В структурно-логічній схемі не відображені всі зв'язки між ОК, а в НП в переліку ОК відсутня практика з відповідними обсягами в ЕКТС. Є ризики недосагнення окремих ПРН через визначення їх набуття завдяки одному ОК. Рекомендація: проектній групі в 2022/2023 н.р. доопрацювати структурно-логічну схему послідовності засвоєння ОК, переглянути запропоновані ЗВО ПРН і внести зміни в ОП, узгодити форму НП з ОП за кількістю кредитів ЕКТС. Відсутність спеціалізованого програмного забезпечення з туризму. Рекомендація: ЗВО в 2023 р. розглянути можливість отримати доступ до сучасних спеціалізованих для туристичної сфери діяльності інформаційних технологій, навичками з яких має оволодіти здобувач вищої освіти. ОП передбачає можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти з обмеженням вибору через блоки й альтернативні ОК. Рекомендація: розглянути можливості розширення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти за ОП, наприклад, з 2023/2024 н.р. в ОП не вказувати блоки вибіркових ОК, а сформувати факультетський вибірковий каталог, в який включити перелік дисциплін професійного й галузевого спрямування за спеціальністю «Туризм».

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обсяг ОП та окремих ОК (у кредитах ЕКТС) відповідає вимогам законодавства та стандарту ВО за спеціальністю 242 «Туризм» для бакалаврського рівня вищої освіти. Всі ОК складають чітку взаємопов'язану систему, що дозволяє досягти цілей ОП і ПРН з фокусом на міжнародний туризм, проте потребує чіткого відображення зв'язків між ОК в структурно-логічній схемі й оптимізації ПРН, запропонованих ЗВО. Зміст ОП «Міжнародний туризм» в цілому відповідає предметній області спеціальності 242 Туризм, проте необхідним є впровадження спеціального програмного забезпечення в освітній процес. ОП передбачає можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти з обмеженням вибору через блоки й альтернативні ОК. ОП та НП передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, що забезпечується тісною співпрацею з роботодавцями. ОПП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softs kills), що відповідають заявленим цілям. Обсяг ОП та її окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів і є достатнім для оволодіння ПРН й досягнення цілей ОП. Надані рекомендації при попередній акредитації в цілому були враховані. Виділені вище сильні сторони при

аналізі діяльності ЗВО, а також висловлені зауваження за критерієм 2 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП Міжнародний туризм (бакалаврський рівень) рівню В за критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича у 2022 р. розроблені Приймальною комісією університету відповідно до чинного законодавства, затверджені на засіданні Вченої ради ЧНУ 11.07.2022 р. (протокол № 8). Правила прийому разом із одинадцятьма додатками до них оприлюднені на офіційному веб-сайті (http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=80) у вкладці «Приймальна комісія». Прийом на навчання до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за ОП «Міжнародний туризм» здійснювався на конкурсній основі за відповідними джерелами фінансування. Організацію прийому було покладено на приймальну комісію, головою якої визначено ректора Романа Петришина. Правила прийому вчасно оновлюються й оприлюднюються на офіційному веб-сайті, що зазначили на зустрічах із ЕГ відповідальний секретар Приймальної комісії й здобувачі вищої освіти. ЕГ, ознайомившись з Правилами прийому й додатками до них, констатує, що вони є чіткими, зрозумілими й не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правилами прийому визначено, що вступати на ОП «Міжнародний туризм» можуть абітурієнти, які отримали повну загальну середню освіту, або мають ОКР молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра). Прийом на навчання у 2022 р. здійснювався на основі НМТ й мотиваційного листа відповідно до Правил прийому до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. НМТ для вступу на денну й заочну форму навчання на основі повної загальної середньої освіти за бюджетною й позабюджетною конкурсними пропозиціями враховував результати за трьома предметами: українська мова (коеф. 0,4); математика (коеф. 0,3); історія України (коеф. 0,3) (<http://surl.li/fhmqw>). На основі ОКР молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра) вступ здійснювався за результатами ЗНО 2019-2021 рр. з двох предметів: математики (0,5) й української мови (0,5) або за результатами НМТ 2022 р. – бюджетна конкурсна пропозиція; за позабюджетною конкурсною пропозицією замість математики міг бути наданий або сертифікат ЗНО, або НМТ з будь-якого іншого предмета. Мінімальний прохідний бал – 100. Відповідальний секретар Приймальної комісії ЧНУ М.Г. Марич на зустрічі з ЕГ зауважив, що у 2021 р. для вступу на ОП «Міжнародний туризм» спеціальності 242 Туризм вступники мали надати сертифікати ЗНО з української мови та літератури, іноземної мови, оскільки ОП передбачено поглиблене вивчення іноземної мови, й третій сертифікат на вибір із переліку запропонованих, серед яких була географія, знання з якої є входними компетентностями для навчання за ОП. За його словами, претендувати на місце державного замовлення вступник міг із мінімальним балом 125. При цьому середній бал вступників на бюджет у 2021/2022 н.р. становив 183,1. За результатами зустрічей з відповідальним секретарем Приймальної комісії ЧНУ, гарантом й на основі ознайомлення з Правилами прийому до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, ЕГ зробила висновок, що правила прийому дозволяють сформулювати вмотивований і здатний до навчання на ОП контингент здобувачів вищої освіти.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Дієвість процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО й під час академічної мобільності, визначена в Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/aeudh>), Положенні про індивідуальний графік навчання студентів (<http://surl.li/ahcre>). Основним документом є індивідуальний навчальний план здобувача, який враховує особливості ОП і програми ЗВО-партнера з академічної мобільності. Як зазначив провідний фахівець відділу міжнародних зв'язків Я.П. Редька, комісія із викладачів визначає перелік ОК та їх обсяг (24-30 кредитів ЕКТС), що можуть бути взаємозаміннені із застосуванням системи ЕКТС за відповідною програмою академічної мобільності. Навчальні дисципліни, які неможливо взаємозамінити, здобувач вищої освіти опановує самостійно й складає після повернення у визначений термін. Ознайомившись із правилами і процедурами визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, що прийняті в ЧНУ, ЕГ засвідчує, що вони є доступними, чіткими й прозорими і відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонській конвенції). На запит ЕГ щодо підтвердження визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти в інших ЗВО, гарант повідомив, що останніми роками таких випадків не було. Відповідно до наказів про направлення, надісланих ЕГ, студенти брали участь у таких програмах в 2018 р., хоча ЗВО активно пропонує міжнародні програми обмінів, про що представлена інформація на сторінках відділу міжнародних зв'язків <http://interof.chnu.edu.ua/index.php?page=ua> і географічного факультету <http://surl.li/fgmbu> веб-сайту ЧНУ.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Згідно з Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<http://surl.li/affqg>), визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується лише на обов'язкові навчальні дисципліни в обсязі не більше 10% від загального обсягу ОП, що було підтверджено методистом Центру забезпечення якості вищої освіти ЧНУ М.Г. Іванчук. Як зазначила в ході зустрічі доцентка кафедри географії та менеджменту туризму Круль Г.Я., нею були визнані результати навчання в обсязі 10 б., отримані здобувачками після проходження онлайн-курсу «Академія готельного господарства», в дисципліні «Технологія готельної справи та організація послуг гостинності» в 2021/2022 н.р. Інформація щодо такої можливості зазначена в робочій програмі з дисципліни (<http://surl.li/fhhipi>). На зустрічах зі студентами ця інформація була підтверджена О. Бойчук Ю. Параскинюк, що навчаються за денною формою. Згідно п. 1.4-1.5 Положення (<http://surl.li/affqg>) для визнання результатів навчання у неформальній освіті, здобувач вищої освіти має звернутися із заявою до ректора, а розпорядженням декана факультету попередньо створюється фахова комісія, протоколом засідання якої затверджуються результати здобувача. На запит ЕГ гарантом таких документів надано не було. На основі аналізу документів і результатів зустрічей із здобувачами вищої освіти, НПП, представником відділу якості ЕГ зробила висновок, що правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є чіткими, зрозумілими, доступними, але під час реалізації ОП їх не було дотримано.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання до ЧНУ імені Юрія Федьковича розроблені з дотриманням чинного законодавства, затверджені в установленому порядку, оприлюднені на офіційному сайті. Правила прийому на навчання за ОП «Міжнародний туризм» є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Правила і процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, й у неформальній освіті є прозорими, регулюються відповідними Положеннями ЗВО й знаходяться у відкритому доступі. Здобувачі вищої освіти обізнані щодо правил визнання результатів навчання, отриманих у формальній й неформальній освіті. ЗВО надає можливості для участі студентів у програмах академічної мобільності. Інформація про це є на сторінках відділу міжнародних зв'язків і географічного факультету веб-сайту ЧНУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

За даною ОП застосовані правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, але із порушеннями процедур, передбачених Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у ЧНУ. Рекомендація: в 2023 р. деканату географічного факультету й всім НПП, що викладають на ОП «Міжнародний туризм», детально ознайомитися з правилами і процедурами Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича і послідовно їх дотримуватися під час реалізації освітньої програми. З 2019 р. здобувачі вищої освіти за даною ОП не брали участь у програмах міжнародної академічної мобільності. Рекомендація: в 2023 р. відділу міжнародних зв'язків і гаранту ОП відібрати 2-3 дотичні до ОП «Міжнародний туризм» програми міжнародної академічної мобільності й активно їх популяризувати серед здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила вступу та процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, і в неформальній освіті, урегульовані відповідними положеннями, є чіткими, прозорими, своєчасно оприлюдненими на офіційному сайті ЗВО. Виділені вище сильні сторони при аналізі діяльності ЗВО, а також висловлені зауваження за критерієм змозгодили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП Міжнародний туризм (бакалаврський рівень) рівню В за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Основними формами організації навчання в ЧНУ визначені: лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, самостійна робота, практична підготовка. Проаналізувавши відомості СО, силабуси й робочі програми за ОК й поспілкувавшись з НПП, залученими до викладання за даною ОП, ЕГ встановила, що для навчання і викладання застосовуються такі методи: словесні (лекція, розповідь, бесіда, консультація, дискусія, проблемна ситуація), наочні (презентації, відеоматеріали, майстер-класи), інтерактивні (Moodle, IT-tour), дослідна робота та метод проєкту, частково-пошукові, які дозволяють оволодіти здобувачам всіма ПРН. На зустрічі з ЕГ НПП підтвердили, що вони активно беруть участь у міжнародних і всеукраїнських науково-практичних заходах, напрацювання яких застосовують на своїх заняттях. Ж.І. Бучко наголосила, що ЗВО сприяє участі НПП в програмах міжнародного стажування, в практичних й наукових заходах. В 2020 р. вона взяла участь у конференції за тематикою транскордонного співробітництва, матеріали якої використовує в дисципліні «Транскордонний туризм». Т.Д. Скутар зазначила, що при викладанні дисципліни «Міжнародний туризм» вона застосовує методи порівняння, матеріали й знання, отримані під час міжнародного стажування в університеті «Штефан чел Маре» (Румунія). О.Г. Заячук додала, що викладачі самостійно визначають критерії оцінювання щодо оволодіння ПРН залежно від складності завдань. За результатами опитування 2022/2023 н.р., наданими на запит ЕГ, 86% здобувачів вищої освіти зазначили своє задоволення методами викладання. Проаналізувавши силабуси, матеріали СО, публікації НПП, які викладають за ОП (<http://surl.li/fhlto>), ЕГ зробила висновок, що методи навчання й викладання базуються на принципах творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень, використання їх результатів в освітньому процесі й сприяють досягненню цілей і ПРН ОП «Міжнародний туризм». Порівнявши ОП й НП 2021 р., детально ознайомившись із нормативною базою ЧНУ, ЕГ відзначає, що принципи студентоцентрованого підходу реалізуються, зокрема через формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/affog>), можливості оформлення індивідуального графіку навчання (<http://surl.li/aeyu>), (<http://surl.li/ahcre>). В ході онлайн-зустрічі зі студентами денної й заочної форм навчання даної ОП й представниками студентського самоврядування географічного факультету ЕГ переконалася, що вони вільні у виборі теми курсової й кваліфікаційної роботи, мають реальні можливості вибору дисциплін, участі в академічній мобільності й міжнародному стажуванні, визначенні місць практики, можуть впливати на зміст ОП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У ході акредитаційної експертизи ЕГ переконалася, що всім учасникам освітнього процесу своєчасно надається інформація щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання, порядку та загальних критеріїв оцінювання, яка міститься в робочих програмах обов'язкових й вибіркових ОК за ОП та силабусах, розміщених у вільному доступі на веб-сайті кафедри географії та менеджменту туризму (<http://surl.li/fhlvq>). На сайті географічного факультету представлені каталоги вибіркових загальноуніверситетських навчальних дисциплін, їх робочі програми, силабуси й презентації <http://geo.chnu.edu.ua/?page=ua/07abit/01edprg>. Окрім того, методичне й інформаційне забезпечення ОК розміщується в Moodle, в чому ЕГ переконалася під час демонстрації роботи системи гарантом ОП О.Д. Королем. НПП й здобувачі вищої освіти мають вільний доступ до бібліотеки як кафедри географії та менеджменту туризму, так і до університетської бібліотеки, що було підтверджено на зустрічах зі студентами, гарантом ОП й заступником директора НБ ЧНУ з питань інформаційних технологій О. Шилюком. Доцентка О.Г. Заячук зазначила, що на першому занятті з навчальної дисципліни викладач знайомить студентів із її змістом, формами та критеріями оцінювання й розміщує навчальні матеріали в Moodle. Під час інтерв'ювання студенти розповіли, що інформацію щодо цілей, змісту, ПРН, критеріїв оцінювання вони отримують вчасно, мають до неї постійний вільний доступ, і в цілому вона їм повністю зрозуміла. За результатами анкетування здобувачів вищої освіти ОП «Міжнародний туризм, проведеного після зимової сесії 2022/2023 н.р., 86% з 42-ох опитаних зазначили, що критерії оцінювання з фахових дисциплін є зрозумілими. Результати опитування надавалися на запит ЕГ. Аналіз робочих програм і силабусів навчальних дисциплін показав, що в них не зазначені критерії оцінювання за видами й формами робіт, передбачених для досягнення ПРН, а наводяться тільки шкала ЄКТС й розподіл балів за темами дисципліни, що, на думку ЕГ, є недоліком.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

За словами гаранта ОП О.Д. Короля, поєднання навчання й досліджень в основному відбувається в позааудиторний час при підготовці до написання курсової й кваліфікаційної роботи, виконанні завдань самостійної й індивідуальної роботи. Здобувачі вищої освіти отримують і розвивають науково-дослідницькі навички під час опанування ОК: «Правове регулювання туристичної діяльності», «Організація екскурсійних послуг», «Менеджмент туризму», «Економіка та фінанси підприємств», «Технологія туристської діяльності», «Організація транспортних послуг і

туристичний супровід», де застосовуються дослідницькі методи й метод проекту; при написанні курсової роботи використовують пошуковий і порівняльний методи, аналіз та синтез. Проходження виробничої практики передбачає виконання індивідуального завдання, що вимагає проведення досліджень <http://surl.li/fheyp>. Студенти беруть участь в олімпіадах (в 2019 р. Проскурова Надія посіла І місце в Міжнародній науково-освітній олімпіаді з туризму), активно долучаються до реалізації ІТ-проекту «Чернівці – туристичний путівник», керівником якого є О.Д. Король. ЕГ переконалася, що здобувачі удосконалюють та розвивають навички наукового пошуку під час підготовки власних інформаційно-туристичних проектів <https://cutt.ly/58IiaWX> в навчальній туристичній лабораторії кафедри, написання курсової й кваліфікаційної роботи (<https://cutt.ly/j8Iidha>), тематика яких відповідає фокусу ОП «Міжнародний туризм». Поєднанню навчання й досліджень сприяє активна участь студентів у діяльності дослідно-прикладного туристично-екскурсійного гуртка «Сім Пагорбів» й туристично-краєзнавчого гуртка «ЕДЕЛЬВЕЙС», в межах роботи яких здобувачі залучаються до наукової теми кафедри географії та менеджменту туризму «Інтеграція туристичних дестинацій (локацій) Чернівецької області в міжнародний туризм», беруть участь у туристсько-екскурсійній виїзній експертизі, досліджують туристичні можливості Буковини й апробовують результати своїх наукових досліджень на конференціях. Зокрема, починаючи з 2015 р. на географічному факультеті щорічно проводиться наукова студентська конференція <http://surl.li/fgosz>, в якій здобувачі вищої освіти за ОП «Міжнародний туризм» беруть активну участь. Заступник директора НБ ЧНУ з питань інформаційних технологій О. Шилук зазначив, що за запрошенням куратора фахівці Наукової бібліотеки ЧНУ на регулярній основі проводять семінари для здобувачів вищої освіти на наукову тематику: «Основи пошуку наукової інформації у електронних базах даних», «Електронні науково-інформаційні ресурси бібліотеки ЧНУ», «Правила складання бібліографічних списків», «Scopus: секрети пошуку», «Web of Science: використання у науковій діяльності», «Огляд сучасних систем перевірки академічних текстів на плагіат у світі» та ін. <https://cutt.ly/F8ilIGY> Наведені факти підтверджують, що поєднання навчання і досліджень відбувається відповідно до цілей і фокусу ОП «Міжнародний туризм» спеціальності 242 Туризм за першим (бакалаврський) рівнем вищої освіти.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Перегляд і оновлення змісту ОП «Міжнародний туризм» та її ОК відбувається відповідно до рекомендацій потенційних роботодавців, наукової спільноти, випускників, здобувачів вищої освіти, наукових досліджень НПП, що було підтверджено на відповідних зустрічах ЕГ із фокус-групами. Для оновлення змісту ОК викладачі використовують знання, досвід і матеріали, отримані ними під час проведення наукових досліджень, проходження міжнародного стажування, курсів, вебінарів, участі в міжнародних науково-практичних конференціях, проектах, студіях. Під час дистанційної зустрічі з ЕГ, професор П.Й. Кілінська зазначила, що всі наукові здобутки викладачів знайшли впровадження в тематиці обов'язкових і вибіркових ОК, зокрема матеріали з вивчення туристичних атракцій, рекреаційно-туристичного природокористування, трансграничного співробітництва. За 2020-2022 рр. колективом кафедри географії та менеджменту туризму видано 9 навчальних посібників за дисциплінами ОП (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o3publications/o2textbooks>). У 2019 р. Ж.І. Бучко, а в 2020 р. О.Д. Король захистили дисертації на здобуття наукового ступеня доктора географічних наук, теми яких повністю корелюють з цілями ОП «Міжнародний туризм» (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o5science>), а результати досліджень впроваджені в ОК 14 «Міжнародний туризм», ОК15 «Географія міжнародного туризму», ОК 18 «Організація рекреаційних послуг», ОК 30 «Маркетинг в туризмі». Н.С. Андрусак і Г.Я. Круль зазначили, що при формуванні змісту ОК вони враховують вимоги сучасного туристичного ринку й рекомендації, що надають окремі роботодавці й рада стейкхолдерів ЧНУ, враховується думка студентів, яку вони найчастіше озвучують після проходження практики. За результатами порівняння змісту РП 2019 -2022 рр. окремих ОК ЕГ встановила: відсутність у списку базової рекомендованої літератури міжнародних видань і наукових публікацій, зокрема в ОК «Організація анімаційних послуг», «Географія міжнародного туризму», «Організація транспортних послуг і туристичний супровід», «Рекреалогія», «Економіка і ціноутворення в галузі туризму», «Організація туризму» та ін.; застарілість запропонованих здобувачам вищої освіти джерел, зокрема в ОК «Менеджмент туризму» найновіше джерело - 2007 року, «Організація туризму» – 2011 р., «Рекреалогія» – 2012 р., «Економіка і ціноутворення в галузі туризму» – 2012р., «Геоєкологія» – 2007 р., «Статистика» – 2017 р., «Інформаційні системи і технології в туризмі» – 2019 р. Наведені факти дозволили ЕГ зробити висновок про відсутність сталої практики оновлення змісту освіти за ОП відповідно до сучасних наукових досягнень і тенденцій у міжнародному туризмі, хоча, як зауважила методист відділу забезпечення якості вищої освіти М.Г. Іванчук, такі рекомендації надавалися, і, за словами О. Шилука, заступника директора НБ ЧНУ з питань інформаційних технологій, НПП мають безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз даних.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЧНУ ім. Юрія Федьковича має 207 угод із міжнародними партнерами й 41 партнера в рамках програми Erasmus+ (<http://interof.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o9partneruniv>), що свідчить про значний досвід інтернаціоналізації діяльності ЗВО. Міжнародне стажування пройшли доцентка Т.Д. Скутар в університеті «Штефан чел Маре» (Румунія) в 2022 р., асистент кафедри С.Д. Брик – в Університеті туризму та екології в місті Суха Бескидська (Польща) в 2021 р. Доцентка Ж.І. Бучко взяла участь в міжнародній науково-практичній конференції в Державній вищій школі імені Папи Іоанна II (м. Біла Підлеська, Польща) в 2020 р. На запит ЕГ надані відповідні сертифікати й наказ про відрядження. Зокрема НПП кафедри географії та менеджменту туризму за 2019-2023 рр. опублікували 22 статті в закордонних виданнях, в т.ч. 9 з них цитуються в базах Scopus і Web of Science. Всі учасники освітнього

процесу мають вільний доступ до Cambridge University Press, реферативних баз даних Scopus і Web of Science, повнотекстових баз даних ScienceDirect, Springer Nature, JSTOR Archive Journals, що на думку ЕГ сприяє інтернаціоналізації діяльності ЧНУ. В 2022 р. професор університету Штефана чел Маре (м. Сучава, Румунія) Штефан Пурич виступив з гостьовою лекцією на тему «Транскордонна співпраця України та Румунії в галузі туризму» для здобувачів ВО ОП «Міжнародний туризм» <http://surl.li/fgmbi>. Гарною практикою є участь студентів у програмі міжнародного стажування в Туреччині за угодою з «Travel Study and Work», яке ЗВО позиціонує як елемент дуальної освіти. Директорка «Travel Study and Work» Р. Я. Жовтані на зустрічі з ЕГ повідомила, що в 2021 р. 21 студент ОП «Міжнародний туризм» взяв участь у даній програмі. На зустрічі із ЕГ студентка О. Бойчук поділилася своїм позитивним досвідом такої практичної підготовки, а студентка Я. Цикаляк додала, що планує їхати на стажування в 2023 р.. Провідний фахівець відділу міжнародних зв'язків Я.П. Редька зазначив, що за укладеними угодами з «Каліпсо Тур ЮА», «ОЛДІ ТРЕВЕЛ» студенти мають можливості стажуватися на курортах Словаччини, Болгарії, Греції. В 2021/2022 р. здобувачки вищої освіти О. Бойчук, Я. Стоколос і К. Квятковська, що навчаються за даною ОП, відвідали літню школу «Alexandru Ioan Cuza» University of Iasi (Румунія). ЕГ переконалася, що НПП і здобувачі вищої освіти є обізнаними щодо можливостей участі в міжнародних програмах і проєктах.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

НПП, які реалізують дану ОП, застосовують сучасні методи та форми викладання, які спрямовані на досягнення цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, сприяють науковим дослідженням. За кожною ОК розроблені силабуси й робочі програми, що представлені у відкритому доступі на веб-сайті випускової кафедри. За ОП «Міжнародний туризм» ведеться активна науково-дослідна робота через залучення здобувачів вищої освіти до роботи в студентських наукових гуртках «Сім Пагорбів» та «ЕДЕЛЬВЕЙС», реалізовується ІТ-проєкт «Чернівці – туристичний путівник». За даною ОП створені умови щодо інтернаціоналізації освіти через участь НПП кафедри й здобувачів вищої освіти в програмах міжнародної академічної мобільності, міжнародних проєктах, літніх школах, програмах міжнародної практики, обміну досвідом із закордонними ЗВО-партнерами. Учасники освітнього процесу мають вільний безкоштовний доступ до електронної бібліотеки кафедри й університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

В РП і силабусах ОК не деталізовані критерії, за якими оцінюються досягнення ПРН. Рекомендація: НПП, що викладають за ОП, до початку 2023/2024 н.р. розробити детальну шкалу оцінювання за видами і формами завдань, передбаченими в РП навчальної дисципліни. НПП ЧНУ мають безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз даних і, разом із тим, ЕГ відмітила відсутність у списку базової рекомендованої літератури міжнародних видань і наукових публікацій, а також велику кількість застарілих джерел. Рекомендація: до початку 2023-2024 н.р. НПП, що викладають за ОП, доповнити список рекомендованої базової літератури новими публікаціями в галузі міжнародного туризму, зокрема власними науковими статтями, монографіями, тощо, дотичними до змісту навчальної дисципліни.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Викладачами ОП застосовуються сучасні методи та форми викладання, які спрямовані на досягнення цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, сприяють науковим дослідженням. У вільному доступі з активними лінками на сайті кафедри географії та менеджменту туризму розміщені ОП, РП й силабуси, критерії оцінювання досягнення ПРН в яких мають бути деталізовані, а рекомендовані джерела літератури - оновлені відповідно до нових досягнень й практик в галузі міжнародного туризму. Учасники освітнього процесу мають вільний безкоштовний доступ до електронної бібліотеки кафедри й університету, поінформовані щодо можливостей участі у міжнародних програмах, проєктах і практиках. Виділені вище сильні сторони при аналізі діяльності ЗВО, а також висловлені зауваження за критерієм 4 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП Міжнародний туризм (бакалаврський рівень) рівню В за критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

ЕГ встановлено, що форми і методи контрольних заходів та критерії оцінювання у межах ОК ОП «Міжнародний туризм» дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання. Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів ВО регламентує вимоги до організації і проведення поточного, семестрового контролю та систему оцінювання результатів навчання здобувачів усіх рівнів ВО (<https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYlONEosLySV/view>). Контрольні заходи передбачають – вхідний (нульовий), поточний, модульний, підсумковий і атестацію. Форми контролю – усний та письмовий, який включає тестовий. Інформація стосовно форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання з кожної ОК наведена у робочих програмах дисциплін та силабусах, що є доступними для здобувачів ВО та розміщуються на офіційному сайті кафедри географії та менеджменту туризму (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o4disciplines>). Також викладачі ознайомлюють здобувачів ВО зі змістом, структурою, формами контролю, системою оцінювання по кожній ОК перед початком її викладання. Всі силабуси ОК містять перелік форм поточного і підсумкового контролю, але не вказана кількість балів, яку можна набрати за певним видом поточного контролю. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі ВО за ОП «Міжнародний туризм» повідомили про те, що за самостійне опрацювання і поточний контроль максимальна кількість балів становить 50, що дещо не співпадає з інформацією, яка міститься в РП та силабусах. Незважаючи на це, здобувачі ВО запевнили ЕГ, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими, а також оприлюднюються заздалегідь та повідомляються на першому занятті з навчальної дисципліни. Результати опитування серед здобувачів ВО підтверджують цю інформацію: 94,7 % респондентів згодні з тим, що критерії з оцінювання дисциплін (сесії) є зрозумілими, а інформації достатньо для оцінювання; 96,8 % вчасно ознайомлені з критеріями оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти за ОП «Міжнародний туризм» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену (з 2022-23 навч. року), що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого 04.10.2018 року. Згідно з інформацією від гаранта ОП «Міжнародний туризм» О.Д. Короля, до складу екзаменаційної комісії залучаються представники роботодавців (<https://www.facebook.com/geotour.chnu/posts/pfbidof7HG9cYfzgu4jqBgJpvDj6FBkQSBb3p7kS72crESt8tBi8DaadmP9gUoZAfrQKv1l>) відповідно Положення «Про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії (ЕК) в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1-JYnU5bt8e_KIz4-ALQPDuSOLFgD6mN8/view).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

«Положення про організацію освітнього процесу» розділ VI «Контрольні заходи та система оцінювання в організації освітнього процесу» (https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBioazmcn_xUod7zrSsdCVN/view) визначає, що в освітньому процесі ЗВО використовуються такі види контролю: поточний, семестровий (підсумковий) та підсумкова атестація випускників. Процедура проведення контрольних заходів регулюється наступними документами: «Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича», «Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича», «Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/16FPnHmJXda2al362HvDwmvoZ5uEih42ks/view>), робочими програмами дисциплін, силабусами, що розміщені у вільному доступі. Екзамени складаються згідно з розкладом, який доводиться до відома викладачів і студентів не пізніше, як за місяць до початку сесії. Студентам, які одержали під час семестрового контролю незадовільні оцінки (FX, F), дозволяється ліквідувати академічну заборгованість у визначені терміни до початку наступного навчального року. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється деканом факультету. Використання форм тестового контролю на платформі дистанційного навчання Moodle повністю забезпечує зручність, прозорість та об'єктивність під час оцінювання. Здобувачі ВО підтвердили свою обізнаність з процедурою повторного проходження контрольних заходів, повідомили, що у разі виникнення конфліктної ситуації повторне складання може відбуватися за участю неупередженої комісії. По завершенні кожного модуля здобувачі ознайомлюються з результатами. Згідно з результатами опитування здобувачів географічного факультету 85,1% здобувачів відповіли схвально на питання «Чи задоволені Ви об'єктивністю оцінювання контрольних заходів». На запитання «Чи знаєте Ви яким нормативним документом можете скористатись у випадку необ'єктивного оцінювання» 38,3 % відповіли «ні». У зв'язку з цим, ЕГ рекомендує протягом місяця провести інформування здобувачів щодо їх прав та процедур врегулювання подібних ситуацій.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Правила академічної доброчесності ЧНУ (https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view) визначають, що вони є обов'язковими для кожного члена університетської спільноти. Правила академічної доброчесності є атрибутивною частиною контракту кожного співробітника та здобувача ВО. Здобувачі ознайомлюються з правилами академічної доброчесності вже під час ознайомлення з Правилами прийому до ЗВО. Етичний кодекс ЧНУ ім. Юрія Федьковича (<http://surl.li/afkzj>) встановлює основні види порушень академічної доброчесності, суб'єктів та засоби виявлення плагіату, відповідальність за порушення академічної доброчесності, принципи та процедури забезпечення академічної доброчесності в ЗВО, формування культури академічної доброчесності в середовищі наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників університету, створення атмосфери академічної доброчесності, основні інструменти культури академічної доброчесності в університеті. З метою контролю якості освітнього процесу та перевірки академічних текстів, кваліфікаційних робіт на наявність запозичень ЧНУ уклав угоду з компанією-власником сервісу UNICHECK. Кращою практикою за цим підкритерієм вважаємо інтеграцію сервісу UNICHECK в систему Moodle, що дозволяє перевіряти на плагіат усі письмові роботи, які завантажуються здобувачами ВО. Працівниками бібліотеки щорічно проводяться семінари щодо правил академічної доброчесності. Під час зустрічей здобувачі ВО виявили обізнаність з принципами дотримання академічної доброчесності, з тим, що вона не обмежується лише заходами запобігання плагіату, а містить розуміння неприпустимості неправомірної поведінки, фактів корупції, нечесності, тощо. Що підтверджується результатами анонімного анкетування «Молодь проти корупції» 22/23 н.р. 80,7 % респондентів особисто не стикались з проявами корупції в ЗВО. 78,3% не знають про прояви хабарництва. Враховуючи, що 33,7% не чули про існування скриньки довіри та телефону довіри, а лише 56,6% знайомі з Етичним кодексом ЗВО, ЕГ рекомендує до завершення навчального року активізувати інформаційно-консультативну діяльність серед здобувачів стосовно питань академічної доброчесності з залученням представників студентського самоврядування.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

ЕГ встановлено, що форми і методи контрольних заходів та критерії оцінювання у межах ОК ОП «Міжнародний туризм» дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання. Позитивна практика полягає в систематичному проведенні опитування стосовно рівня задоволеності та обізнаності здобувачів вищої освіти в формах контрольних заходів та критеріїв оцінювання. Сильною стороною ЕГ визначає інтеграцію сервісу UNICHECK в систему Moodle, що дозволяє перевіряти на плагіат усі письмові роботи, які завантажуються здобувачами ВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Низький рівень обізнаності з нормативними документами, що регламентують порядок дій у випадку необ'єктивного оцінювання. Рекомендація: упродовж місяця провести інформування здобувачів щодо їх прав та процедур врегулювання конфліктних ситуацій. Недостатній рівень інформування здобувачів ВО стосовно наявності скриньки довіри та телефону довіри, лише 56,6% студентів знайомі з Етичним кодексом ЗВО. Рекомендація: до завершення навчального року активізувати інформаційно-консультативну діяльність серед здобувачів стосовно питань академічної доброчесності з обов'язковим залученням представників студентського самоврядування.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ визначила відповідність ОП «Міжнародний туризм» за усіма підкритеріями. Наведені вище сильні сторони, а також висловлені зауваження за критерієм 5 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП Міжнародний туризм (бакалаврський рівень) рівню В за критерієм 5. Зазначені наявні слабкі сторони можуть бути усунуті протягом нетривалого часу. Зазначені наявні слабкі сторони можуть бути усунуті протягом нетривалого часу.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз звіту про самооцінювання (таблиця 2 Зведена інформація про викладачів ОП), аналіз інформації про відповідність НПП Ліцензійним умовам, а саме: відповідність опублікованих статей дисциплінам, які викладаються, навчальних посібників, сертифікатів про підвищення кваліфікації за останні 5 років, результатів опитування здобувачів за даною ОП, а також інтерв'ювання гаранта ОП, декана географічного факультету, НПП, що працюють з ОП та ін., дозволяє ЕГ констатувати високий рівень академічної та професійної кваліфікації НПП, задіяних у викладанні окремих ОК ОП «Міжнародний туризм». НПП проводять необхідну роботу з навчально-методичного забезпечення навчального процесу, є авторські сторінки НПП у пошуковій системі Google Scholar та засвідчено наявність профільних наукових публікацій, зокрема й у виданнях, включених до наукометричних баз Scopus та Web of Science тощо. За 2019-2023 рр. НПП кафедри географії та МТ загалом опублікували 22 статті в закордонних виданнях, в т.ч. 9 із них цитуються в базах Scopus і Web of Science. За 2020-2022 рр. НПП кафедри географії та менеджменту туризму видано 9 навчальних посібників за дисциплінами ОП (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o2publications/o2textbooks>) Практично всі НПП мають наукові ступені та переважна більшість - вчені звання. Слід також відзначити, що НПП Король О.Д., Бучко Ж.І., Скутар Т.Д., Іванунік В.О. захистили дисертації, тематика яких пов'язана з туризмом та рекреацією. Академічна відповідність НПП дисциплінам, які вони викладають, підтверджується також і через підвищення кваліфікації за фахом та стажування як в Україні, так і за кордоном <http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o2personnel>. Так, міжнародне стажування в університеті «Штефан чел Маре», Румунія (2022 р.) пройшла Т.Д. Скутар; в Університеті туризму та екології, м.Суха Бескидська, Польща (2021 р.) - С.Д. Брик; участь у Міжнародній науково-практичній конференції в Державній вищій школі ім. Папи Іоанна II, м. Біла Підлеська, Польща (2020 р.) - Ж.І. Бучко. НПП Скутар Т.Д. та Андрусак Н.С. володіють іноземною мовою (англійська) на рівні B2, що підтверджується відповідними сертифікатами. ЕГ відзначила, що всі НПП ОП приймають участь у НДР та входять до складу професійних об'єднань. Андрусак Н.С., Аніпко Н.П., Брик С.Д. і Круль Г.Я. є членами «Асоціації працівників туристичного супроводу Буковини»; Бучко Ж.І. - член Координаційної ради з питань розвитку туризму при Чернівецькій ОДА; Брик С.Д., Іванунік В.О., Круль Г.Я. – гіді-екскурсоводи, Аніпко Н.П., Андрусак Н.С. – власниці туристичної агенції «Буктрел».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору НПП регулюється «Положенням про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників в ЧНУ» <https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnSFg4X3NhclVMWC1LSHZxVmtmUEUtcow3eUZr/view?resourcekey=o-oKCO395dqobag8mijeQSCg>. Цей порядок оприлюднено на сайті ЧНУ, в ньому зазначені чіткі процедури конкурсного добору викладачів. Конкурсний відбір проводиться в умовах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. Оголошення про проведення конкурсу та умови його проведення, вимоги до претендентів публікуються на офіційному веб-сайті університету та в регіональних друкованих засобах масової інформації. Зустріч експертної групи з керівником відділу кадрів, науково-педагогічними працівниками кафедри дає право стверджувати, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють оцінити рівень професіоналізму претендентів за ОП. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента на посаду, крім вивчення відповідної інформації про його здобутки, практикується проведення співбесіди. Адміністрація університету враховує рекомендації кафедри при заповненні вакантних посад. У цілому ЕГ дійшла висновку, що в ЗВО процедури конкурсного добору НПП є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У ЧНУ залучення роботодавців до організації та реалізації навчального процесу відбувається в кількох напрямках: 1) залучення до розробки та перегляду освітньої програми: директор туроператора «МОСТЕЦ Садниста» В.В.Скрипник, співзасновниця та менеджер турагенції «Buktravel» Н.С.Андрусак; 2) надання роботодавцями відгуків на ОП «Міжнародний туризм» (С.Д.Тівлік (директор філії TUI в Чернівцях), М.В.Драпата (ПП «Desadmi»), Є.С.Землянов (директор ТА «Море турів»), О.Ю.Красовська (директор ТА «Грінвіч-Тур»), В.М.Фурдига (начальник відділу з питань туризму Чернівецької ОДА), Х.Марчук (заступник директора Департаменту регіонального розвитку ОДА), Г.М.Коновалова (директор Чернівецького обласного центру туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді)) <http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o7navchprcog>; 3) проведення виробничих практик на 3 курсі. Для цього кафедрою географії та менеджменту туризму укладено велику кількість договорів із роботодавцями, зокрема туристичним оператором «Бесарабія Тур», ТОВ «КАЛІПСО ТУР ЮА», ТОВ «Зірка Буковелю», ПП «Грінвіч-

тур», турагенцією «Море турів», турагенцією «Buktravel», відділом з питань туризму Чернівецької ОДА, Асоціацією працівників туристичної сфери Чернівецької області «Туристична Буковина», кав'ярнею «Bacara coffee», ресторацією «Fon Fisher», готелями «Chalet Carpat Dream», «КАРПАТИ Мигово», «AllureInn», «Саторі», с. Мигове, з Академією професійної освіти Меркур (Словаччина), ALGOOS STUDY WORK AND TRAVEL LTD S.R.L., Bucharest Romania <http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/09studtovar> 4) проведення аудиторних занять, майстер-класів, круглих столів та інших заходів, інформація про які висвітлюється на офіційному сайті географічного факультету і кафедри географії та менеджменту туризму (онлайн-зустріч з партнером Travel Study & Work; знайомство з новим партнером Algoos Study, Work & Travel; круглий стіл «Туризм в умовах війни, переосмислення» тощо) <http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/11new>; 5) організація спільних зустрічей роботодавців та здобувачів під час участі в професійних заходах, наприклад, відкритті Бізнес-інкубатора "Innovation Challenge" <http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/11new>; 6) участь у проведенні атестації здобувачів вищої освіти: Скрипник В.В., керівник ТО "МОСТЕЦ Садниста"; Дяконенко К.Ю., власниця ТА "Аруба тур". Ці факти були підтверджені не тільки інформацією, розміщеною на сайті університету та в соціальних мережах, але й роботодавцями, присутніми на зустрічі з експертною групою. О.Лелюк, К.Дяконенко, А.Горенчук, О.Красовська, Х.Марчук, П.Брижак, Н.Аніпко, Р.Жовтані підтвердили регулярне залучення до організації та реалізації освітнього процесу та підкреслили свою зацікавленість у подальшій співпраці з університетом.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Вивчення матеріалів, опублікованих на сайті кафедри, а також спілкування ЕГ з роботодавцями і студентами дозволяє зробити висновки про регулярне залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Заклад часто (4.03.2021, 25.03.2021, 8.04.2021, 15.11.2021, 2.05.2022, 16.05.2022, 6.07.2022, 7.07.2022, 8.07.2022, 21.09.2022, 26.09.2022, 27.09.22, 4.11.2022) практикує проведення бінарних занять за участю роботодавців, зокрема начальниці відділу розвитку індустрії гостинності управління туризму Львівської міськради Долиби Ю.В.; експерта з питань туризму та безпеки Сенчука Р. І.; екскурсоводів м. Чернівці Адамчука Я. та Маковської А.; засновників туристичного клубу «Буковина-Х-тур» Буднікова І. та Грубляк Г.; шеф-кухаря ресторану при готелі Wellnesshotel Linde (Sulzberg, Austria) Графа Р. та ін. (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/11new>). У 2022 р. із гостьовою лекцією «Транскордонна співпраця України та Румунії в галузі туризму» для ЗВО ОП «Міжнародний туризм» виступив Штефан Пурич - професор університету Штефана чел Маре, м. Сучава, Румунія <http://surl.li/fgmbi>. НПП кафедри беруть участь у роботі дорадчих органів або суміщають викладацьку діяльність із підприємницькою в сфері туризму (Бучко Ж.І. - член Координаційної ради з питань розвитку туризму при Чернівецькій ОДА; Аніпко Н.П., Андрусак Н.С. - власниці туристичної агенції «Buktravel»).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Ознайомлення з Положенням про підвищення кваліфікації НПП ЧНУ https://drive.google.com/file/d/1opL_rGqQxGOytwv1lkoQUAKdjKInQeK6/view показало, що в університеті не рідше одного разу на п'ять років забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників. Кожен викладач має право вільно обирати форми, місце, напрям, тематику для підвищення кваліфікації. В ЧНУ налагоджена система підвищення кваліфікації та стажування як в Україні, так і за кордоном, що ґрунтується на принципах академічної свободи та мобільності. Усі НПП кафедри мають свідоцтва про підвищення кваліфікації (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/02personnel>). Результати підвищення кваліфікації враховуються при проходженні чергової атестації науково-педагогічним працівником або під час його участі в конкурсі на заміщення вакантних посад. Два НПП кафедри захистили дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук за темами: «Транскордонні рекреаційно-туристичні комплекси України: методологія дослідження та пріоритети розвитку», 2019 – Бучко Ж.І.; «Міжнародні туристичні потоки: суспільно-географічні аспекти формування та геопросторовий розподіл», 2020 – Король О.Д. Професійному розвитку викладачів сприяють також програми академічного обміну. Так, у 2022 міжнародне стажування за програмою Еразмус+ пройшла Скутар Т.Д. (Університет «Штефан чел Маре», Сучава, Румунія); стажування в Університеті туризму та екології, м. Суха Бескидська, Польща (2021 р.) – С.Д. Брик; участь у Міжнародній науково-практичній конференції в Державній вищій школі ім. Папи Іоанна II, м. Біла Підлеська, Польща (2020 р.) брала Ж.І. Бучко https://drive.google.com/file/d/1ZssUXLe2H9Mq7KOJPvFYLP1LguDqjAfk_/view. У цілому ЕГ підтверджує, що ЗВО сприяє професійному розвитку НПП через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Спілкування ЕГ з адміністрацією і НПП ЧНУ продемонструвало, що в університеті, завдяки індивідуальним рейтингам НПП <http://geo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/03deanoff/04acrating>, створена система стимулювання викладачів за досягнення у фаховій сфері. Заохочення НПП регламентовані Статутом ЧНУ <https://drive.google.com/file/d/1mZ7ZsfEzixci6w4sPbGRfVTzBcPyCXms/view> (стимулювання науковою, науково-технічною та інноваційною творчістю і винахідництва); Колективним договором ЧНУ <https://drive.google.com/file/d/1Yc7snvzBdvcoPD1ioJDBz2LYbwWLS65z/view> (матеріальне заохочення працівників за

досягнення в навчально-виховній, науково-методичній, дослідницько-винахідницькій та спортивно-масовій роботі); Концепцією розвитку ЧНУ (вдосконалення системного підходу щодо рейтингу викладачів університету та його врахування для мотивації науково-педагогічного персоналу) http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/zaginf/04%20ofic_inf/01%20normdocs Розроблена система є підставою для преміювання та моральних заохочень (грамоти, дипломи тощо) працівників. Нагороди обласного рівня отримали НПП кафедри географії та менеджменту туризму Король О.Д. (грамота Чернівецької обласної ради); Бучко Ж.І. (медаль Чернівецької ОДА «Вдячна Буковина»); Явкін В.Г. (медаль Чернівецької обласної ради «За заслуги перед Буковиною»); відзнаки Чернівецької міської ради (грамоти) - Андрусяк Н.С., Аніпко Н.П., Брик С.Д., Круль Г.Я. Запровадження описаної системи матеріального та морального заохочення стимулює викладачів до самовдосконалення та підвищення майстерності у викладанні. За результатами проведеної експертизи ЕГ підтверджує, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію освітньої програми, мають відповідну кваліфікацію і здійснюють необхідну роботу з методичного забезпечення навчального процесу, про що свідчать результати опитування здобувачів вищої освіти, які проходять підготовку за ОП. Конкурсний відбір проводиться в умовах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. ЗВО залучає до організації та реалізації освітнього процесу роботодавців, які мають авторитет у галузі туризму регіону, зокрема до формування та перегляду ОП, організації практичної підготовки та стажування здобувачів вищої освіти, проведення аудиторних занять, бінарних лекцій, розподілу баз практик для студентів тощо. В університеті не рідше одного разу на п'ять років забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників, всі НПП мають сертифікати про проходження стажувань як в Україні, так і за кордоном. ЧНУ розроблено чітку, зрозумілу і дієву систему матеріального та морального заохочення НПП, що стимулює викладачів до самовдосконалення та підвищення майстерності у викладанні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Невисокою є активність НПП щодо участі в програмах академічного обміну. Рекомендація: стимулювати НПП до участі в міжнародних програмах академічного обміну, що в рамках ОП «Міжнародний туризм» є актуальним і доречним.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

У цілому ЕГ дійшла висновку, що якісний склад НПП, задіяних до ОП «Міжнародний туризм», відповідає належному рівню академічної та професійної кваліфікації, беззаперечним є високий рівень залученості роботодавців до освітнього процесу, система професійного розвитку забезпечує досягнення цілей та ПРН. ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.2, 6.3, 6.4 та 6.5. Виділені вище сильні сторони при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 6 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП Міжнародний туризм перший (бакалаврський рівень) рівню В за критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЗВО виконує всі свої фінансові зобов'язання. До матеріально-технічних ресурсів належать: навчальні корпуси, бібліотека, навчальні аудиторії, технічне обладнання, лабораторії, пункт харчування, гуртожитки. Для надання освітніх послуг ЗВО використовує 123622 кв.м. навчальних приміщень, у тому числі: приміщення для занять студентів (лекційні, аудиторні приміщення, кабінети, лабораторії тощо) 32909 кв. м. Для забезпечення освітнього

процесу за освітньою програмою "Міжнародний туризм" використовуються аудиторії географічного факультету (корпус 4 площею 2358,1 м²); аудиторія площею 40 м² у корпусі №1. ЕГ пересвідчилась в наявності двох обладнаних комп'ютерних класів на 27 комп'ютерів, до яких здобувачі мають доступ не лише на парах, але й в позаурочний час. У кожному навчальному корпусі ЧНУ обладнані безпечні точки доступу до мережі Інтернет "Eduroam". Комп'ютерні аудиторії об'єднані в локальні мережі та в єдину мережу університету. Під час огляду матеріально-технічної бази ОП, експертній групі продемонстрували навчально-туристичну лабораторію, гарант ОП О.Д. Король надав інформацію, що незабаром планується облаштування лабораторії для симулювання туристичної ситуації. Кафедрою обладнана лабораторія готельно-ресторанного обслуговування з необхідним інвентарем, що сприяє досягненню ПР6, ПР9, ПР10. Під час зустрічі з роботодавцями Олена Красовська – директорка ПП "Грінвіч-тур" повідомила, що забезпечує можливість проводити практичні заняття для здобувачів в умовах роботи реального туристичного підприємства з доступом до ПЗ, яке дозволяє сформувати заявку на тур, бронювати, проводити інші технічні операції (ПР6, ПР12, ПР32). Бібліотека ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<http://www.library.chnu.edu.ua>) має 500 посадкових місць із загальним фондом 2 724 935 примірників. Здобувачі ВО мають можливість користуватися бібліотеками факультету та кафедри. Навчальна література та методичне забезпечення надається в електронному варіанті через платформу дистанційного навчання Moodle. Практична підготовка забезпечується на базі студентських практик у с. Мигове. На кафедрі наявний інвентар для проведення навчальної туристично-краєзнавчої практики (ПР2, ПР3, ПР4, ПР5, ПР6, ПР18, ПР20). Здобувачі засвідчили, що задоволені умовами проживання у гуртожитку. Згідно з результатами опитування здобувачів ВО географічного факультету 64,9% респондентів задоволені матеріально-технічною базою, 56,4% вважають, що за останні роки є помітні зрушення у покращенні МТБ. До сильних сторін слід віднести потужну екскурсійну практичну діяльність в ЗВО та зокрема на факультеті та кафедрі, що сприяє забезпеченню досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання (ПР6, ПР9, ПР11, ПР32).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів ВО до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми. Доказами того можна вважати: наявність в навчальних корпусах та гуртожитках безоплатного wi-fi покриття через систему Eduroam, яка забезпечує безперебійне та безпечне перебування в мережі; наукова бібліотека має електронний каталог (<http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/o2infres/o1elcat>). В електронному каталозі представлені всі документи, які є в друкованому фонді бібліотеки. Також пропонуються наукові та освітні ресурси відкритого доступу (http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/o2infres/o2cat_int_res), де зібрані повнотекстові бази даних документів для наукових досліджень, викладання та навчання. Ресурси у відкритому доступі, ними можна вільно користуватися в мережі Інтернет. Серед послуг бібліотеки є електронна доставка документів з інформаційних платформ видавництва Springer Nature та Wiley (на період тестового доступу); навчальні аудиторії мають все необхідне сучасне мультимедійне обладнання для провадження освітнього процесу за ОПП «Міжнародний туризм»; 8 гуртожитків житловою площею 20227,45 м², де функціонують медпункт, кафе, 4 актові зали, студентський клуб; створення студентського простору «Екватор»; Як позитивну практику ЕГ відзначає функціонування: дослідно-прикладного туристично-екскурсійного гуртка (ДПТЕГ) "Сім пагорбів", який сприяє практичній підготовці та виникненню інтересу до наукової роботи в студентському середовищі ЗВО; туристично-краєзнавчого гуртка „Едельвейс”. Наукова спрямованість гуртка – дослідження туристичних можливостей Буковини, вивчення нових екскурсійних об'єктів, складання плану екскурсій, написання текстів екскурсій, планування туристичних маршрутів та походів (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o8vuhovnarob>). Під час зустрічі зі здобувачами, та представниками студентського самоврядування ЕГ встановлено, що доступ здобувачів до інфраструктури університету та інформаційних ресурсів в межах ОП «Міжнародний туризм» в навчальний та позанавчальний час є вільний та безоплатний.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів ВО та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. На постійній основі виконуються роботи із благоустрою території, прилеглої до корпусів університету та гуртожитків. Із метою створення безпечних умов в ЗВО функціонує пропускна система, є система протипожежної безпеки. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ пересвідчились в наявності укриття, яке розташоване на відстані 300 м. від навчального корпусу, та облаштовано всім необхідним: запасами питної води, провізії, місцями для роботи, навчання та відпочинку, санвузлами. Здобувачі, які проживають у гуртожитках поінформовані щодо найближчого бомбосховища. Протокол дій під час повітряної тривоги наявний у кожній навчальній аудиторії, коридори мають вказівники шляху до укриття. Для підтримки психічного здоров'я здобувачів та співробітників діє Соціально-психологічний центр ЧНУ, метою якого є підтримання психологічного благополуччя студентів і викладацького складу (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/gum_osvita/o4o_sots_psykh_tsentr). Здобувачі ВО мають змогу користуватись фізкультурно-оздоровчим комплексом, який має 2 волейбольні, баскетбольний, гандбольний майданчики, 15 спортивно-тренажерних залів площею 2028 м², 2 футбольні поля та тенісний корт з відповідним сучасним інвентарем та спорядженням. До послуг здобувачів також діяльність Центру культури і дозвілля (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/zaginf/o2%2ostrukt_univ/18a%2oCulture). Сильною стороною

ЕГ відзначає особистий приклад викладачів, які популяризують здоровий спосіб життя та долучають здобувачів до активних видів туризму.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Надання освітньої підтримки здобувачам вищої освіти забезпечується в процесі організації освітнього процесу: під час викладання дисциплін, розміщенням в вільному доступі на сторінці кафедри необхідної інформації та нормативної бази, яка регламентує провадження освітнього процесу за ОП. До надання інформаційної підтримки та консультування здобувачів ВО за ОП «Міжнародний туризм» долучені всі структурні підрозділи ЗВО. Інформаційна підтримка здійснюється завдяки доступу до відкритих інформаційних ресурсів на сайті ЗВО. Дані звіту СО, стосовно того, що основною ланкою комунікації студентів з університетом є деканати та інститут кураторів, яка відбувається через заступника декана із виховної, організаційної роботи та студентських питань підтвердилась під час зустрічей із здобувачами ВО. Учасники зустрічі запевнили, що отримують всю необхідну підтримку та комунікацію від кураторів, працівників деканату, декана географічного факультету. Під час зустрічей ЕГ з представниками студентського самоврядування була надана інформація, що не існує жодних перепон в комунікації з викладачами та адміністративним персоналом. Використовують різні канали зв'язку та здобувачі ВО постійно відчують підтримку. Здобувачі ВО обізнані із діяльністю Студентського парламенту університету, знають про можливість користуватися послугами Центру психологічної підтримки, Університетського центру кар'єри, Центру культури і дозвілля.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

«Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп, а також надання їм соціально-психологічної допомоги» (<https://drive.google.com/file/d/1Qu3rUXgpKiiBQlxiMQP3z-Jw-V5sweGq/view>) створений задля забезпечення прав таких осіб на безперешкодний доступ до приміщень Університету, зручності та комфорту перебування / пересування на території ЗВО, створення умов для ведення незалежного / на рівні з іншими громадянами функціонування, участі у громадському й культурному житті. Розділ 7 «Правила прийому до ЧНУ у 2022 р.» передбачає спеціальні умови вступу до ЗВО (<https://drive.google.com/file/d/1Ky85UoLN9xaM2CYQwrhZJQoyIE4PgNLr/view>). Доступності освітніх послуг за ОП «Міжнародний туризм» сприяє платформа дистанційного навчання, де розміщені навчальні та методичні матеріали за ОК. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ пересвідчилась у створенні інклюзивних умов організації освітнього процесу за ОП. Повідомити про необхідність супроводу можна вже на пропускному пункті на територію, де знаходиться навчальний корпус географічного факультету. Вхід до корпусу облаштований пандусом, сходи на перший поверх також. На першому поверсі передбачені дві навчальні аудиторії, до яких облаштовано безбар'єрний доступ з іншого входу до будівлі. Інформаційні таблички на поверххах дублюють інформацію шрифтом Брайля.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Положення про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/1ummmJIYeGbcMCAb9ItGonH1sLOK2e6jVk/view>) визначає принципи політики попередження, профілактики і врегулювання конфліктних ситуацій учасників освітнього процесу в університеті; систему запобігання і профілактики конфліктів в університеті; основні стратегії та способи розв'язання конфліктних ситуацій; діяльність центру соціально-психологічної підтримки, щодо запобігання, вирішення і профілактики конфліктів в освітньому просторі; медіацію як інноваційний метод вирішення конфліктів; відповідальність працівників університету та осіб, які навчаються у ньому, у сфері запобігання та подолання конфліктних ситуацій. Про конфліктні ситуації, здобувачі ВО можуть повідомити анонімно через електронну скриньку довіри на офіційному веб-сайті ЗВО (http://geo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/071skrynka_doviry). Звернення автоматично надсилається на електронну пошту адміністрації ЗВО та розглядаються комісією. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі ВО запевнили, що з конфліктними ситуаціями не стикались, але проінформовані стосовно алгоритму дій в подібних ситуаціях. Позитивною практикою ЗВО є проведення опитування «Молодь проти корупції», яке дає інформативну базу для аналізу рівня обізнаності студентства з питань корупції, заміру їх ставлення до цього явища, виявлення випадків участі у корупційних випадках. Однак за результатами опитування 25,6% респондентів вважають прояви корупційних дій інколи виправданими. ЕГ не отримала фактів активного залучення представників студентського самоврядування до організації консультативно-інформаційних заходів серед студентської спільноти щодо питань гендерної рівності, дискримінації та/або корупції, запобігання сексуальним домаганнями, недопущення проявів булінгу тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Проведення опитування серед здобувачів стосовно рівня задоволеності матеріально-технічною базою. Функціонування дослідно-прикладного туристично-екскурсійного гуртка (ДПТЕГ) "Сім пагорбів", який сприяє практичній підготовці та виникненню інтересу до наукової роботи в студентському середовищі ЗВО та туристично-краєзнавчого гуртка „Едельвейс”. Проведення опитування «Молодь проти корупції», яке дає інформативну базу для аналізу рівня обізнаності студентства з питань корупції, заміру їх ставлення до цього явища, виявлення випадків участі у корупційних випадках. Потужна практична екскурсійна діяльність в ЗВО, зокрема на географічному факультеті та кафедрі географії та менеджменту туризму, що сприяє забезпеченню досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Особистий приклад викладачів, які популяризують здоровий спосіб життя та долучають здобувачів до активних видів туризму.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недостатньо активне залучення представників студентського самоврядування до організації консультативно-інформаційних заходів серед студентської спільноти щодо питань гендерної рівності, дискримінації та/або корупції, запобігання сексуальним домаганнями, недопущення проявів булінгу тощо. Рекомендація: передбачення до завершення 2022-2023 н.р. можливості організувати інформаційні заходи з відповідними фахівцями. За результатами опитування 25,6% респондентів вважають прояви корупційних дій іноді виправданими. Рекомендація: в термін до двох місяців провести консультативні заходи серед здобувачів ВО з метою в майбутньому наблизитись до нульової толерантності до корупції.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Стан матеріально-технічної бази та освітнє середовище в цілому відповідають рівню відповідності В за критерієм 7. Матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. ЕГ виокремила позитивні практики та сильні сторони за цим критерієм, та вказала рекомендації, стосовно усунення незначних недоліків. Виділені вище сильні сторони та висловлені зауваження при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 7 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП Міжнародний туризм перший (бакалаврський рівень) рівню В за критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЕГ було проаналізовано Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм ЧНУ (https://drive.google.com/file/d/1rFVxb_JZoVNab4J2x8tHTz2vfVmH4JOP/view), Положення про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності в ЧНУ (<https://drive.google.com/file/d/1BGtjpMStV35WLKnGjoozOwZMjofsBwnK/view>) та Положення про систему ВЗЯОД та якості вищої освіти в ЧНУ (<https://drive.google.com/file/d/14UAVRHptFJkoS4NW5h35lDhfpsqOsytp/view>). Згідно з розділом 4 Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм ЧНУ, моніторинг та оновлення ОП здійснюється проектною групою, до процесу долучаються здобувачі вищої освіти та інші стейкхолдери, ОП переглядаються не рідше одного разу на 4 роки. До складу проектної групи ОП «Міжнародний туризм» включено НПП, які працюють в ЧНУ за основним місцем роботи, мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і відповідають іншим вимогам Ліцензійних умов. Засідання проектної групи відбуваються регулярно, на них запрошуються стейкхолдери. Із врахуванням позицій усіх зацікавлених сторін і рекомендацій, наданих у результаті проведення акредитаційної експертизи, проектною групою було сформовано узагальнений перелік пропозицій щодо вдосконалення даної ОП <https://drive.google.com/file/d/1YEMO2bXSYUIQWRNacmu4bJ3o6UQzrm8z/view>. Оновлену ОП було оприлюднено на офіційному веб-сайті ЧНУ http://geo.chnu.edu.ua/res//geo/1/osvitni.programu/op_mizhnarodnyy_turyzm_2021.pdf. Для абітурієнтів і студентів на сайті кафедри представлено презентацію ОП «Міжнародний туризм» http://geo.chnu.edu.ua/res//geo/1/prezent/prez_op_mignarodnui_tyuzm.pdf. Опитування показали, що 80% здобувачів отримують інформацію щодо ОП з офіційного сайту ЧНУ <https://drive.google.com/file/d/13SdyA11cgOCFuPyXC8nCiMOnVC9DPfsy/view>. З метою сприяння оновленню ОП задля якісної підготовки фахівців відповідно до умов динамічного ринку праці та підвищення

конкурентоспроможності університету в ЧНУ створено Раду стейкхолдерів <http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/stakeholders>. До процесу моніторингу та періодичного перегляду ОП залучена Вчена рада географічного факультету (протокол № 10 від 17.03.2021) та Центр забезпечення якості вищої освіти ЧНУ. Факти, що свідчать про підтвердження регулярності такої співпраці, ЕГ отримала на зустрічах з працівниками структурних підрозділів університету, зокрема деканом географічного факультету М. Д. Заячуком та методистом Центру забезпечення якості вищої освіти М. Г. Іванчук під час проведення дистанційної експертизи. Протоколи засідань кафедри (№3 від 26.10.21; №15 від 6.04.21; №4 від 13.10.22; № 6 від 25.11.22; №8 від 8.02.22) свідчать про те, що гарант і НПП, залучені до реалізації ОП, реагують на результати опитувань стейкхолдерів щодо оновлення та забезпечення високої якості реалізації освітньої програми. За словами гаранта, наступний перегляд ОП планується зробити найближчим часом.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Зустрічі ЕГ зі студентами різних курсів денної та заочної форм навчання, представниками студентського самоврядування, ознайомлення із результатами анкетувань ЗВО (на факультеті в цілому <http://geo.chnu.edu.ua/res/geo/stud/Zadovolenist%20studentiv%20metodamy%20vykladannya%20navchalnykh%20dystsyplin%20na%20osvitnikh%20prohramakh%20heohrafichnoho%20fakultetu.pdf>; <http://geo.chnu.edu.ua/res/geo/stud/Rezultaty%20opytuvannya%20Zadovolenist%20studentiv%20metodamy%20vykladannya%20navchalnykh%20dystsyplin%20na%20osvitnikh%20prohramakh%20heohrafichnoho%20fakul.pdf> і за даною ОП зокрема <https://drive.google.com/file/d/13SdyA11cgOCFuPyXC8nCiMOnVC9DPfsy/view>), а також вивчення відповідної документації, зокрема протоколів засідання ПГ, свідчать про те, що студенти на регулярній основі залучені до процесу оновлення ОП, мають можливість вносити свої пропозиції щодо її перегляду, а також долучені до процесу моніторингу якості реалізації ОП. На питання анкети для ЗВО ОП «Міжнародний туризм» «Чи подавалися Вами пропозиції щодо внесення змін до ОП, зокрема вибіркової складової», 53,3% студентів відповіли ствердно. На відкрите питання цієї ж анкети «Висловіть побажання щодо вдосконалення структури та змісту ОП», більшість опитаних студентів відповіла пропозицією щодо поглиблення практичної підготовки (разом із тим 84,4% респондентів визнали достатньою кількість кредитів практичної підготовки). Якість підготовки за ОП «Міжнародний туризм» високо оцінюють 80% респондентів. <https://drive.google.com/file/d/13SdyA11cgOCFuPyXC8nCiMOnVC9DPfsy/view>. Протоколи засідань кафедри (№3 від 26.10.21; №15 від 6.04.21; №4 від 13.10.22; № 6 від 25.11.22; №8 від 8.02.22) свідчать про те, що гарант і НПП, залучені до реалізації ОП, реагують на результати опитувань студентів щодо оновлення та забезпечення високої якості реалізації ОП. Під час зустрічі з ЕГ ЗВО, які навчаються за даною освітньою програмою (Ю.Цопа, О.Бойчук, Р.Томашук, В.Сорока, Я.Цикаляк, М.Стефогло, Ю.Параскин'юк), а також представники студентського самоврядування та наукової спільноти (О.Бойчук, І.Поштар, Є.Сандуляк, А.Капаци) підтвердили залученість студентів до оновлення ОП і наявність реальних важелів впливу на забезпечення якості реалізації освітнього процесу. Протоколи №7 від 10.12.2020 р. та № 14 від 9.03.2021 р. засвідчують факт спільного обговорення зі студентами на засіданнях проектної групи необхідності оновлення ОП. За результатами вказаних обговорень проектною групою було сформовано перелік пропозицій, у т.ч. наданих студентами щодо вдосконалення ОП <https://drive.google.com/file/d/1YEMO2bXSYUIQWRNacmu4bJ3o6UQzrm8z/view>. Відповідно до пропозицій студентів, в освітню програму, з метою реалізації права студентів на індивідуальний вибір навчальних дисциплін, було додано значну кількість ОК вибіркового циклу; посилену увагу приділено вивченню іноземних мов та практичній підготовці здобувачів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Зустрічі ЕГ із роботодавцями, вивчення відповідної документації, зокрема протоколів засідання ПГ із залученням стейкхолдерів, баз практик для студентів, договорів про співробітництво свідчать про те, що стейкхолдери залучаються до вдосконалення ОП. З метою оновлення ОП «Міжнародний туризм» 23.12.2020 відбулося спільне засідання ПГ з роботодавцями (протокол №8); 9.03.2021 р. - засідання ПГ зі здобувачами та роботодавцями щодо затвердження нових змін до ОП (протокол №14) <http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/o7navchproc>. У результаті проектною групою було сформовано перелік пропозицій, в т.ч. від роботодавців <https://drive.google.com/file/d/1YEMO2bXSYUIQWRNacmu4bJ3o6UQzrm8z/view>. За рекомендацією В.В.Скрипника, директора ТО «МОСТЕЦ Садниста» до НП внесено ОК «Туристичне країнознавство (Україна)»; Н.С.Андрусак, менеджера ТА «Buktravel» - ОК «Безпека та страхування в міжнародному туризмі. На зустрічах із ЕГ роботодавці О.Лелюк, К.Дяконенко, А.Горенчук, О.Красовська, Х.Марчук, П.Брижак, Н.Аніпко, Р.Жовтани підтвердили їх регулярне залучення до процесу перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, поставили акценти на вивченні іноземних мов, поглибленні фахових знань у сфері інноваційних технологій у туризмі, підкреслили зацікавленість у подальшій співпраці з університетом. Р.Жовтани, директорка TSW відмітила, що здобувачі ОП добре підготовлені та успішно проходять практики й стажування за кордоном, що свідчить про високу якість освітніх послуг. Кафедрою укладено велику к-сть договорів із роботодавцями, зокрема ТО «Бесарабія Тур», ТОВ «КАЛПСО ТУР ЮА», ТОВ «Зірка Буковелю», ПП «Грінвіч-тур», ТА «Море турів», ТА «Buktravel», відділом з питань туризму Чернівецької ОДА, Асоціацією працівників туристичної сфери Чернівецької обл. «Туристична Буковина», кав'ярнею «Bacara coffee», ресторацією «Fon Fisher», готелями «Chalet Carpat Dream», «КАРПАТИ Мигово», «AllureInn», «Саторі», с. Мигове, з Академією професійної освіти Меркур (Словаччина), ALGOOS STUDY WORK AND TRAVEL

LTD S.R.L., Bucharest Romania. Велика кількість роботодавців стали рецензентами ОП: С.Д.Тівілік (директор філії ТУІ в Чернівцях), М.В.Драпата (ПП «Desadmi»), Є.С.Землянов (директор ТА «Море турів»), О.Ю.Красовська (директор ТА «Грінвіч-Тур»), В.М.Фурдига (начальник відділу з питань туризму ЧОДА), Х.Марчук (заст. директора Департаменту регіонального розвитку ОДА), Г.М.Коновалова (директор Чернівецького обласного центру туризму, краєзнавства та екскурсій) <http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/07navchproc>. НПП кафедри беруть участь у роботі дорадчих органів або суміщають викладацьку діяльність із підприємницькою в сфері туризму (Бучко Ж.І. - член Координаційної ради з питань розвитку туризму при Чернівецькій ОДА; Аніпко Н.П., Андрусак Н.С. - власниці ТА «Buktravel»).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У процесі роботи ЕГ було встановлено, що в ЧНУ існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Для підтримання зв'язків із випускниками, в університеті створено Асоціацію випускників і визначено її Концепцію <https://alumni.chnu.edu.ua>. Гарною практикою є проведення та публікація інтерв'ю з успішними випускниками ЧНУ Відділом комунікацій та брендингу <http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/media/04%20coments>. На сайті університету практично відсутня інформація щодо діяльності Центру кар'єри університету (є сторінка у ФБ, проте там мало інформації стосовно роботи самого Центру). Запрошений на зустріч із ЕГ представник університетського центру кар'єри В.В. Кіндзерський відмітив, що Центр не займається збором контактної інформації та формуванням бази даних про працевлаштування випускників. Географічний факультет і кафедра географії та менеджменту туризму підтримують постійні зв'язки зі своїми випускниками, зокрема з тими, хто працює в сфері туризму. Збирається база даних випускників ОП <http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01history>. Під час проведення онлайн-зустрічі, представниками стейкхолдерів із числа випускників було зазначено, що вони активно підтримують постійний зв'язок із факультетом і кафедрою, проводять періодичні зустрічі з випускниками ОП минулих років. Проте в ЕГ склалося враження, що випускники із числа запрошених на зустріч, мало обізнані з діяльністю Асоціації випускників ЧНУ. Гарною традицією на географічному факультеті стало проведення зустрічей із успішними випускниками ОП (В.Яворським, А.Черній, В. Стратієм, Д.Бельмеґою, О.Назаровим та ін.), здатними мотивувати студентів освітньої програми до якіснішої професійної підготовки <http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/11new>. Під час зустрічі ЕГ було відзначено високу зацікавленість та достатню активність випускників ОП у ролі професіоналів-практиків або роботодавців, залучених до освітнього процесу ЗВО у цілому і до формування та реалізації ОП зокрема. Випускниця ОП К.Ю.Дяконенко (директорка ТА «Аруба Тур») запрошена в якості голови експертної комісії (наказ № 128 від 27.04.2022 р.).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Зустрічі ЕГ з представниками структурних підрозділів університету, зокрема з адміністрацією ЧНУ, методистом Центру забезпечення якості вищої освіти, деканом географічного факультету, гарантом ОП, а також ознайомлення з документами, що складають нормативне забезпечення освітнього процесу в університеті, з результатами анкетування стейкхолдерів, з протоколами засідань кафедри і ВР факультету засвідчили, що внутрішня система забезпечення якості вищої освіти ЧНУ забезпечує вчасне реагування на виявлені в ОП недоліки. В університеті діють Положення про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності в ЧНУ (<https://drive.google.com/file/d/1BGtjpMStV35WLKnGjoozOwZMjofsBwnK/view>) та про систему ВЗЯОД та якості вищої освіти в ЧНУ (<https://drive.google.com/file/d/14UAVRHptFJkoS4NW5h35lDhfpsqOsytr/view>), на підставі яких здійснюється контроль і моніторинг внутрішніх показників освітньої діяльності за ОП. З'ясовано, що систематичний моніторинг ОП в ЧНУ проводиться Центром забезпечення якості вищої освіти, який на основі анкетування здобувачів та викладачів має можливість оцінити якість ОП та висловити пропозиції щодо її удосконалення. До процесу моніторингу якості ОП залучена Вчена рада географічного факультету (протокол № 10 від 17.03.2021). Протоколи засідань кафедри (№3 від 26.10.21; №15 від 6.04.21; №4 від 13.10.22; № 6 від 25.11.22; №8 від 8.02.22) свідчать про те, що гарант і НПП, залучені до реалізації ОП, реагують на результати опитувань стейкхолдерів щодо забезпечення високої якості реалізації освітньої програми. ЕГ дійшла висновку, що пропозиції стосовно підвищення якості ОП та освітнього процесу, висловлені стейкхолдерами, знайшли своє відображення в процесі реалізації ОП «Міжнародний туризм».

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП «Міжнародний туризм» проходила акредитацію в 2020 році. Рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 23.07.2020 р. ОП отримала умовну акредитацію (ЕГ поставила оцінку А за перший критерій і В – за інші критерії; ГЕР виставила оцінку Е за другий критерій і В – за решту критеріїв). Галузевою експертною радою були висловлені зауваження щодо підкритеріїв 2.2 і 2.4. Для перегляду ОП із врахуванням висловлених при проведенні акредитаційної експертизи зауважень 12 жовтня 2020 р. відбулося

засідання проектної групи (протокол №3); 10 грудня 2020 р. – спільне засідання проектної групи зі студентами (протокол №7); 23 грудня 2020 року - спільне засідання проектної групи з роботодавцями (протокол №8); 9.03.2021 р. - засідання робочої групи зі здобувачами та роботодавцями щодо затвердження нових змін до ОП (протокол №14) <http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/o7navchproc>. За результатами вказаних обговорень, проектною групою було сформовано систематизований перелік пропозицій, наданих усіма зацікавленими сторонами <https://drive.google.com/file/d/1YEMO2bXSYUIQWRNacmu4bJ3o6UQzrm8z/view>. Відповідно до пропозицій студентів, в освітню програму, з метою реалізації права студентів на індивідуальний вибір навчальних дисциплін, було додано значну кількість ОК вибіркового циклу; посилену увагу приділено вивченню іноземних мов та практичній підготовці здобувачів. З метою забезпечення реального вибору здобувачам ВО пропонується вибір ОК даної ОП чи інших ОП географічного факультету, а також ОК із Каталогу загальноуніверситетських вибірових дисциплін <http://geo.chnu.edu.ua/res//geo/abit/Katalog%20vubir%20duscuplin%20%202022.pdf>. Що стосується роботодавців, то за рекомендацією В.В.Скрипника, директора туроператора «МОСТЕЦ Садниста» до навчального плану внесено ОК, орієнтовані на в'їзний напрямок міжнародного туризму – Туристичне країнознавство (Україна); Н.С.Андрусак, співзасновниці та менеджера турагенції «Buktravel» - ОК «Безпека та страхування в міжнародному туризмі. У цілому ЕГ відзначає, що результати зовнішньої експертизи щодо забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), в університеті беруться до уваги під час перегляду ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За результатами всіх зустрічей, ЕГ дійшла висновку, що в академічній спільноті ЧНУ сформована культура якості вищої освіти, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності. Це знайшло відображення в Положенні про розроблення та реалізацію освітніх програм ЧНУ (https://drive.google.com/file/d/1rFVXb_JZoVNab4J2x8tHTz2vfVmH4JOP/view), Положенні про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності в ЧНУ (<https://drive.google.com/file/d/1BGtjpMStV35WLKnGjoozOwZMjofsBwnK/view>), Положенні про систему ВЗЯОД та якості вищої освіти в ЧНУ (<https://drive.google.com/file/d/14UAVRHptFJkoS4NW5h35lDhfpsqOsytp/view>), Правилах академічної доброчесності https://drive.google.com/file/d/1EzBsehQERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view, Положенні про виявлення та запобігання академічному плагіату https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSgadrPl_/view, Етичному кодексі ЧНУ https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GPC9e8KznQ/view та багатьох інших нормативно-правових документах <http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/o2%20osvitniad/o2>. В університеті запроваджено дієві механізми стимулювання науково-педагогічних працівників, які спрямовані на підвищення їх академічної та професійної активності, а, отже - якості освіти та покращення результатів професійної діяльності. Для формування актуальних компетенцій та навичок, активну участь в трансформації та оновленні ОП беруть не лише здобувачі вищої освіти та НПП, але й провідні фахівці-практики та роботодавці ЧНУ. Для забезпечення якості вищої освіти в університеті сформований Центр забезпечення якості вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Наявність регуляторних документів, політик та процедур ЧНУ щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Представники всіх груп стейкхолдерів безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОП, їх позиція береться до уваги. Деякі викладачі, що забезпечують освітній процес, є роботодавцями в галузі туризму або мають практичний досвід роботи у зазначеній сфері. Регулярне проведення та обговорення результатів опитування і анкетування стейкхолдерів на засіданнях кафедр та Вченої ради факультету і прийняття відповідних рішень за їх результатами. Існування Асоціації випускників ЗВО. В освітньому середовищі ЗВО сформована висока культура якості освіти та якості умов надання освітніх послуг, що популяризована серед здобувачів та НПП і сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

В анкетах, розроблених закладом ВО, використовуються, здебільшого, закриті питання. Рекомендація: при проведенні наступних анкетувань, збільшити в анкетах кількість відкритих питань, що дасть можливість краще вивчати ситуацію. В ЧНУ створено Асоціацію випускників (проте випускники, які стали учасниками зустрічі з ЕГ, виявилися неозначеними з її існуванням) та Центр кар'єри (однак на сайті університету практично відсутня інформація щодо його діяльності). Рекомендація: активізувати діяльність із наповнення сайту університету матеріалами Асоціації випускників та Центру кар'єри ЧНУ, продовжувати формувати нові контакти з випускниками ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Проведений аналіз наданих документів та зустрічі з фокус-групами дали можливість встановити, що в ЗВО послідовно дотримуються визначених процедур розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП «Міжнародний туризм». ОП має значний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.3, 8.5, 8.6 та 8.7. ЕГ дійшла висновку, що в цілому ОП «Міжнародний туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти має достатньо високий рівень відповідності вимогам критерію 8 з недовіками, що не є суттєвими. Виділені вище сильні сторони та недоліки при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 8 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП Міжнародний туризм перший (бакалаврський рівень) рівню В за критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими і зрозумілими, розміщені у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО у розділі «Нормативні документи» за посиланням (<https://cutt.ly/r8OTG9Z>). Правила внутрішнього трудового розпорядку регламентують порядок прийняття, переведення та звільнення працівників, основні права, обов'язки, режим роботи та час відпочинку, заходи заохочення та стягнення (<https://cutt.ly/b8OT3JS>). Розділ 7. Статуту Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича визначає права й обов'язки науково-педагогічних, наукових, педагогічних та інших працівників, а також осіб, які навчаються в університеті (<https://cutt.ly/d8OYqxi>). Принципи, форми, методи, інструменти формування світоглядних, теоретико-методологічних, організаційних та інших засад безконфліктних комунікацій і врегулювання конфліктів учасників освітнього процесу у ЗВО наведені у Положенні про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу (<http://surl.li/afkzh>). Визначені ЗВО правила організації та провадження освітнього процесу забезпечують нормативну базу функціонування системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти, сприяють реалізації права здобувачів ВО на якісну освіту та створенню необхідного рівня довіри у стейкхолдерів. Нормативні документи регламентують та визначають обов'язки та права всіх учасників освітнього процесу в повному обсязі, не містять дискримінаційних положень, та знаходяться у публічному доступі.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект змін до ОП «Міжнародний туризм» було оприлюднено на офіційній веб-сторінці кафедри географії та менеджменту туризму з дотриманням встановлених термінів, про що свідчить новина за відповідну дату з посиланням на запрошення до громадського обговорення (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/11new>); також під час зустрічі це підтвердила Марія Іванчук – методист Центру забезпечення якості ВО. Для надання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін вказано адрес електронної пошти гаранта ОП. Позитивною практикою ЕГ відзначає наявність на сторінці кафедри у вкладці «Освітні програми за спеціальністю «Туризм»» вичерпної інформації щодо участі стейкхолдерів у перегляді та змінах до ОП, а саме посилання на новини та протоколи: засідання проектної групи по освітній програмі «Міжнародний туризм», 12.10.2020 р.; обговорення проектною групою зі студентами змін до ОП «Міжнародний туризм», 10.12.2020 р.; зустріч зі стейкхолдерами проектної групи за ОП «Міжнародний туризм», 23.12.2020 р.; засідання проектної групи щодо затвердження змін до ОП «Міжнародний туризм», 9.03.2021 р. з таблицею пропозицій, що надійшли в ході обговорення змін до ОП «Міжнародний туризм» та результатами розгляду цих пропозицій (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/07navchproc>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Обсяг інформації, що оприлюднена на офіційній сторінці кафедри географії та менеджменту туризму, є достатнім для того, щоб забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на

програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою. ЕГ визначає як кращу практику наявність вичерпної інформації стосовно організації освітнього процесу за ОП «Міжнародний туризм». Оприлюднено затверджену ОП та до неї інформативну презентацію можливостей ОП. Сторінка містить привітальні відео від адміністрації кафедри та факультету, новини, історії успіху випускників, інформацію про співробітників кафедри, публікації та книги, робочі програми, силабуси, зміни до ОП, науково-дослідну роботу, міжнародне співробітництво, студентське життя, практики та стажування, інформація абітурієнту (<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Наявність на сторінці кафедри у вкладці «Освітні програми за спеціальністю «Туризм»» вичерпної інформації щодо участі стейкхолдерів у перегляді та змінах до ОП, а саме посилання на новини та протоколи з таблицею пропозицій, що надійшли в ході обговорення змін до ОП «Міжнародний туризм» та результатами розгляду цих пропозицій. Передбачена можливість дати відгук або зробити пропозиції стосовно оновлення ОП всім стейкхолдерам. Розміщення силабусів та робочих програм ОК, включених до ОП «Міжнародний туризм» у вільному доступі на офіційній сторінці кафедри, а не лише у системі дистанційного навчання. Наявність вичерпної інформації стосовно організації освітнього процесу за ОП «Міжнародний туризм» на офіційній сторінці кафедри з використанням відеозвернень, відео-звітів про заходи або практичну підготовку, посиланнями на всі необхідні документи, історіями успіху випускників та можливості працевлаштування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ не виявлено слабких сторін за Критерієм 9. У якості рекомендації, що сприятиме популяризації та виокремленню саме цієї освітньої програми серед інших, ЕГ вважає доцільним запропонувати протягом місяця додати на офіційну веб-сторінку кафедри інформацію стосовно унікальності та фокусу саме ОП «Міжнародний туризм».

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Обсяг інформації, що оприлюднюється на офіційному сайті ЗВО та сайті кафедри географії та менеджменту туризму, достатній для того, щоб забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на ОП «Туризм», а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою. ЕГ робить висновок про відповідність ОП «Міжнародний туризм» перший (бакалаврський рівень) рівню В за критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики

аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

-

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Зеленська Олена Олександрівна

Члени експертної групи

Редько Вікторія Євгенівна

Горюнова Катерина Анатоліївна